

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2015/2462**z dnia 30 października 2015 r.****zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) nr 1268/2012 w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾, w szczególności art. 58, 60, 101, 103, 104, 104a, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 124, 131, 138, 139, 190, 191, 204 i 209 tegoż rozporządzenia,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 zostało zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2015/1929 ⁽²⁾ w celu dostosowania go do zmienionej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE ⁽³⁾ w sprawie zamówień publicznych oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE ⁽⁴⁾ w sprawie udzielania koncesji oraz w celu wzmocnienia systemu ochrony budżetu Unii. Konieczne jest zatem zaktualizowanie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1268/2012 ⁽⁵⁾ w sprawie zasad stosowania rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.
- (2) Zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „TFUE”) akt ustawodawczy może przekazywać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów o charakterze nieustawodawczym wyłącznie w celu uzupełnienia lub zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów tego aktu ustawodawczego.
- (3) Konieczne jest dostosowanie treści umowy o delegowaniu zadań zawieranej z podmiotami, którym powierza się zadania związane z wykonaniem budżetu w ramach zarządzania pośredniego, do rozszerzonych obowiązków wprowadzonych rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012 w zakresie powiadamiania i nakładania sankcji administracyjnych na podmioty gospodarcze w przypadku nieprawidłowości lub nadużyć finansowych.
- (4) Należy ograniczyć zakres, w jakim organizacje o charakterze niekomercyjnym można zrównywać z organizacjami międzynarodowymi, co pozwala na stosowanie odpowiednich szczegółowych zasad dotyczących zarządzania pośredniego, oraz uzależnić to zrównywanie od spełnienia określonych warunków. Należy w związku z tym określić procedury, których należy przestrzegać, oraz kryteria, które należy stosować w przypadkach takiego zrównywania.
- (5) W celu zapewnienia jasności i spójności konieczne jest dodanie nowych definicji oraz wprowadzenie wyjaśnień technicznych, tak aby terminologia zastosowana w rozporządzeniu delegowanym (UE) nr 1268/2012 w możliwie jak największym stopniu odpowiadała terminologii zastosowanej w dyrektywach 2014/24/UE i 2014/23/UE.
- (6) W przypadku postępowań o udzielenie zamówienia, które mają zostać ogłoszone w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, należy stosować się do informacji dotyczących ogłoszeń przewidzianych w dyrektywie 2014/24/UE oraz przekazywać te ogłoszenia drogą elektroniczną. Ponieważ ogłoszenia te muszą być publikowane we wszystkich językach urzędowych UE, konieczne jest dostosowanie terminu składania ofert poprzez wydłużenie terminu pomiędzy datą wysłania a datą publikacji na poziomie UE poza termin przewidziany w dyrektywie 2014/24/UE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2015/1929 z dnia 28 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 286 z 30.10.2015, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1).

- (7) Należy uprościć publikację ogłoszeń o udzieleniu zamówienia, które nie są objęte zakresem dyrektywy 2014/24/UE, i taka publikacja powinna mieć miejsce przede wszystkim na stronie internetowej instytucji zamawiającej, a nie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, jak ma to miejsce w przypadku upubliczniania *ex ante*.
- (8) Procedura konkurencyjna z negocjacjami powinna być uważana za standardową i powinna ona zastąpić poprzednią procedurę negocjacyjną z uprzednią publikacją. Należy w związku z tym ograniczyć roczną sprawozdawczość na temat procedur wyjątkowych do procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji.
- (9) Należy zapewnić wykorzystanie partnerstwa innowacyjnego jedynie w przypadkach, gdy pożądaný produkt nie istnieje na rynku. Należy w związku z tym wprowadzić przepis, zgodnie z którym skorzystanie z partnerstwa innowacyjnego będzie musiało być poprzedzone przeprowadzeniem wstępnego badania rynku.
- (10) Konieczne jest uwzględnienie wszelkich możliwych zakupów, w tym tych, które wykraczają poza zakres dyrektywy 2014/24/UE. W związku z tym w przypadku tego rodzaju zakupów, w tym niektórych usług prawnych, niektórych kategorii usług finansowych, pożyczek oraz publicznych sieci łączności procedura negocjacyjna powinna być stosowana bez uprzedniej publikacji.
- (11) Organizacje międzynarodowe mogą świadczyć usługi jako podmioty gospodarcze, w związku z czym należy im umożliwić udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Konieczne jest także wprowadzenie przepisów umożliwiających stosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji w przypadku organizacji międzynarodowych, które ze względu na swój statut nie mogą uczestniczyć w przetargach konkurencyjnych. Zamówienie udzielone w wyniku takiej procedury powinno być dostosowane z uwzględnieniem prawa właściwego i jurysdykcji.
- (12) W ramach dążenia do harmonizacji i uproszczenia standardowe procedury mające zastosowanie przy udzielaniu zamówień publicznych, łącznie z procedurą konkurencyjną z negocjacjami, powinny także mieć zastosowanie do umów w sprawie koncesji. Jest to zgodne z wymogami dyrektywy 2014/23/UE w sprawie koncesji, w której przewidziano obowiązki dotyczące upubliczniania *ex post* i *ex ante*. W związku z tym należy dostosować próg obowiązujący w przypadku koncesji na usługi do progu mającego zastosowanie do zamówień na usługi.
- (13) W ramach dążenia do harmonizacji i uproszczenia standardowe procedury mające zastosowanie przy udzielaniu zamówień publicznych, łącznie z procedurą konkurencyjną z negocjacjami, powinny także mieć zastosowanie do zakupów przewidzianych w tzw. łagodniejszym reżimie w przepisach dyrektywy 2014/24/UE. W związku z tym należy dostosować próg obowiązujący w przypadku zakupów w łagodniejszym reżimie do progu obowiązującego w przypadku zamówień na usługi.
- (14) Dla uproszczenia i zapewnienia przejrzystości należy dostosować okres ważności zaproszenia do wyrażenia zainteresowania oraz termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału do okresu i terminu, które obowiązują w przypadku dynamicznego systemu zakupów, ponieważ obydwa systemy są bardzo podobne pod wszystkimi innymi względami.
- (15) W celu uproszczenia procedur administracyjnych oraz zachęcenia do udziału małych i średnich przedsiębiorstw należy umożliwić stosowanie procedur negocjacyjnych w przypadku zamówień o średniej wartości.
- (16) Należy dostosować niektóre przepisy, aby ułatwić przeprowadzanie postępowania o udzielenie zamówienia drogą elektroniczną, w tym składanie w ten sposób ofert. W szczególności, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, dokumenty zamówienia, wraz z pełną specyfikacją istotnych warunków zamówienia, należy udostępniać drogą elektroniczną od początku postępowania, w tym także w procedurach dwustopniowych. Ponadto powiadomienie o wyniku procedury powinno także nastąpić drogą elektroniczną, a przy składaniu ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału oferenci i kandydaci powinni wyrazić zgodę na otrzymywanie powiadomień tą drogą oraz udostępnić w tym celu ważny adres poczty elektronicznej.
- (17) Wykonawcy powinni być zobowiązani do przestrzegania wszelkich obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy.

- (18) W przypadkach, w których jest to możliwe, na potrzeby kryteriów wykluczenia i wyboru instytucja zamawiająca powinna przyjąć, jako standardowe oświadczenie, jednolity europejski dokument zamówienia (ESPD) zdefiniowany w przepisach dyrektywy 2014/24/UE lub – w przypadku jego braku – oświadczenie. Powinna żądać dokumentów potwierdzających jedynie od zwycięskich oferentów lub, w szczególnych przypadkach, od wszystkich oferentów lub kandydatów.
- (19) W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania bazy danych na potrzeby systemu wczesnego wykrywania i wykluczenia należy określić zasady dostępu do informacji zawartych w bazie danych oraz ich przekazywania.
- (20) Dla uproszczenia oraz w celu ograniczenia obciążenia administracyjnego należy korzystać z istniejącego zautomatyzowanego systemu informacji, który Komisja utworzyła, aby umożliwić zgłaszanie nieprawidłowości i nadużyć finansowych zgodnie z przepisami sektorowymi na potrzeby systemu wczesnego wykrywania i wykluczenia.
- (21) Konieczne jest ustanowienie szczegółowych przepisów dotyczących organizacji i składu zespołu, który ma zapewnić skuteczność systemu nakładania sankcji administracyjnych i konsekwentne jego stosowanie.
- (22) W dokumentach zamówienia konieczne jest określenie kryteriów wyboru zarówno dla pojedynczych podmiotów gospodarczych, jak i grup podmiotów gospodarczych przy zapewnieniu proporcjonalności i równego traktowania.
- (23) W celu zagwarantowania pewności prawa należy wyjaśnić, że kryteria wyboru są ściśle związane z oceną kandydatów lub oferentów, a kryteria udzielenia zamówienia są ściśle związane z oceną ofert. W szczególności należy wyjaśnić, że kwalifikacje i doświadczenie personelu wyznaczonego do wykonania zamówienia należy wykorzystywać jedynie jako jedno z kryteriów wyboru, a nie kryteriów udzielenia zamówienia, gdyż wiązałoby się to z ryzykiem pokrywania się zakresów i podwójnej oceny tego samego elementu. Ponadto wszelkie zmiany personelu wyznaczonego do wykonania zamówienia, nawet uzasadnione chorobą lub zmianą stanowiska, mogłyby prowadzić do podważenia warunków, na których udzielono zamówienia, co powodowałoby niepewność prawa.
- (24) Dla uproszczenia należy powiązać wymogi dotyczące komisji otwierających i oceniających z poziomem analizy ryzyka przeprowadzonej przez urzędnika zatwierdzającego.
- (25) Przy powiadamianiu o wyniku procedury kandydatów i oferentów należy poinformować, na jakich podstawach podjęto decyzję, oraz przekazać im szczegółowe uzasadnienie oparte na treści sprawozdania z oceny.
- (26) Konieczne jest wprowadzenie możliwości żądania zabezpieczenia należytego wykonania w odniesieniu do robót budowlanych, dostaw i złożonych usług w celu zagwarantowania przestrzegania znaczących zobowiązań umownych oraz zapewnienia prawidłowego wykonania w całym okresie obowiązywania umowy. Konieczne jest także wprowadzenie możliwości żądania gwarancji środków zatrzymanych, która obejmowałaby okres odpowiedzialności umownej, zgodnie ze zwyczajowymi praktykami w tych sektorach.
- (27) Niektóre jednostki administracyjne powinny mieć możliwość działania jako centralne jednostki zakupujące przy zakupach hurtowych lub zamówieniach scentralizowanych.
- (28) Konieczne jest odroczenie stosowania zmiany dotyczącej terminu pomiędzy wysłaniem a publikacją ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w celu dostosowania systemu wykorzystywanego do tłumaczenia ogłoszeń.
- (29) Konieczne jest odroczenie stosowania przepisu dotyczącego dostępności informacji na temat nieprawidłowości i nadużyć finansowych, zawartych w zautomatyzowanym systemie informacji Komisji (system zarządzania nieprawidłowościami), w bazie danych prowadzonej na potrzeby systemu wczesnego wykrywania i wykluczenia do czasu, kiedy możliwe będzie wprowadzenie do niej tych informacji.
- (30) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, aby mogło być stosowane od początku roku budżetowego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu delegowanym (UE) nr 1268/2012 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 32 zdanie wprowadzające w ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Działania, które mogą spowodować konflikt interesów w rozumieniu art. 57 ust. 2 rozporządzenia finansowego mogą między innymi, bez uszczerbku dla kwalifikowania ich jako nielegalnej działalności na mocy art. 106 ust. 1 lit. d) rozporządzenia finansowego, przyjmować jedną z następujących form.”;

- 2) tytuł art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 40

Treść umów, na mocy których powierza się podmiotom i osobom zadania związane z wykonywaniem budżetu

(Artykuł 60 ust. 3 i art. 61 ust. 3 rozporządzenia finansowego);

- 3) art. 40 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) reguły, które umożliwiają podmiotowi lub osobie wykluczenie z udziału w procedurach udzielania zamówień, dotacji lub przyznawania nagród podmiotów gospodarczych znajdujących się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 106 ust. 1 lit. d) i f) oraz w art. 107 lit. b) rozporządzenia finansowego, oraz reguły, które umożliwiają podmiotowi lub osobie nałożenie na te podmioty gospodarcze kary finansowej;”;

- 4) art. 40 lit. h) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„h) uzgodnienia dotyczące:

- (i) zobowiązania się podmiotu, któremu powierza się wykonanie zadań, do bezzwłocznego informowania Komisji o nadużyciach finansowych lub nieprawidłowościach, o których mowa w art. 106 ust. 1 lit. d) i f) rozporządzenia finansowego, mających miejsce w ramach zarządzania środkami finansowymi Unii oraz o podjętych środkach;”;

- 5) w art. 40 dodaje się akapity w brzmieniu:

„W przypadku akapitu pierwszego lit. f), na użytek art. 106 ust. 5 rozporządzenia finansowego uznaje się, że państwo trzecie nie podjęło działania, m.in. wówczas gdy ustawodawstwo krajowe tego państwa nie umożliwia wykluczenia podmiotu gospodarczego ze wszystkich finansowanych przez UE procedur udzielenia zamówień/dotacji lub przyznawania nagród w rozumieniu art. 106 rozporządzenia finansowego. W umowie o delegowaniu zadań określa się, w jakich przypadkach uznaje się, że państwo trzecie nie podjęło działania.

Na użytek akapitu pierwszego lit. h) ppkt (i) w przypadku państw trzecich i organizacji międzynarodowych w uzgodnieniach tych określa się, w jakich przypadkach państwo trzecie i organizacja międzynarodowa zapobiegają nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, wykrywają je i korygują oraz o nich informują zgodnie z art. 60 ust. 3 rozporządzenia finansowego.”;

6) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 43

Przepisy szczegółowe dotyczące zarządzania pośredniego z udziałem organizacji międzynarodowych

(Artykuł 58 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) i art. 188 rozporządzenia finansowego)

1. Organizacje międzynarodowe, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia finansowego, obejmują międzynarodowe organizacje sektora publicznego utworzone na podstawie porozumień międzynarodowych oraz wyspecjalizowane agencje utworzone przez takie organizacje.

Porozumienia, o których mowa w akapicie pierwszym, należy przedłożyć urzędnikowi zatwierdzającemu odpowiedzialnemu za ocenę *ex ante*, o której mowa w art. 39, przed powierzeniem przez Komisję zadań związanych z wykonaniem budżetu.

2. Z organizacjami międzynarodowymi zrównuje się następujące organizacje:

a) Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża;

b) Międzynarodową Federację Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

3. Komisja może przyjąć należycie uzasadnioną decyzję zrównującą organizację o charakterze niekomercyjnym z organizacją międzynarodową, o ile spełnia ona następujące warunki:

a) ma własną osobowość prawną i niezależne organy zarządzające;

b) została utworzona, aby wykonywać określone zadania leżące w ogólnym interesie międzynarodowym;

c) członkami organizacji o charakterze niekomercyjnym jest co najmniej sześć państw członkowskich;

d) organizacja zapewnia odpowiednie gwarancje finansowe;

e) organizacja działa w oparciu o trwałą strukturę i stosuje systemy, zasady i procedury, które można poddać ocenie zgodnie z art. 61 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

4. W przypadkach gdy Komisja wykonuje budżet w ramach zarządzania pośredniego z udziałem organizacji międzynarodowych, zastosowanie mają zawarte z nimi umowy dotyczące weryfikacji.”;

7) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 53

Sprawozdanie w sprawie procedur negocjacyjnych

(Artykuł 66 rozporządzenia finansowego)

Delegowani urzędnicy zatwierdzający rejestrują w odniesieniu do każdego roku budżetowego umowy zawarte w ramach procedur negocjacyjnych, o których mowa w art. 134 ust. 1 lit. a)–f) oraz art. 266 niniejszego rozporządzenia. Jeżeli stosunek procedur negocjacyjnych do liczby zamówień udzielonych przez tego samego delegowanego urzędnika zatwierdzającego znacząco wzrasta w odniesieniu do lat poprzednich lub jeżeli stosunek ten jest wyraźnie wyższy niż średnia odnotowana w odniesieniu do danej instytucji, właściwy urzędnik zatwierdzający zgłasza ten fakt instytucji, przedstawiając wszelkie środki podjęte w celu odwrócenia tej tendencji. Każda instytucja przesyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie procedur negocjacyjnych. W przypadku Komisji sprawozdanie to załącza się do podsumowania sprawozdań rocznych z działalności, o którym mowa w art. 66 ust. 9 rozporządzenia finansowego.”;

8) nagłówek tytułu V w części pierwszej otrzymuje brzmienie:

„TYTUŁ V

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE I KONCESJE”;

9) w rozdziale 1 tytułu V części pierwszej sekcje 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„Sekcja 1

Zakres i zasady udzielania

Artykuł 121

Zakres i definicje

(Artykuł 101 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Zamówienia dotyczące nieruchomości obejmują kupno, długoterminową dzierżawę, prawo użytkowania, leasing, najem lub kupno na raty gruntu, istniejących budynków lub innych nieruchomości, z opcją zakupu lub bez takiej opcji.

2. Zamówienia na dostawy obejmują kupno, leasing, najem lub kupno na raty produktów, z opcją zakupu lub bez takiej opcji. Zamówienie na dostawę może obejmować dodatkowo rozmieszczenie i instalację.

3. Zamówienia na roboty budowlane obejmują wykonanie lub zarówno wykonanie, jak i zaprojektowanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, związanych z jednym z rodzajów działalności, o których mowa w załączniku II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE ⁽¹⁾*, lub wykonanie, za pomocą dowolnych środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez instytucję zamawiającą mającą decydujący wpływ na rodzaj lub projekt obiektu.

»Obiekt budowlany« oznacza wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samodzielnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną.

4. Zamówienia na usługi obejmują wszystkie usługi intelektualne i nieintelektualne, inne niż te objęte zamówieniami na dostawy, zamówieniami na roboty budowlane oraz zamówieniami dotyczącymi nieruchomości.

5. W przypadku zamówień mieszanych składających się z dostaw i usług główny przedmiot zamówienia określa się przez porównanie wartości odnośnych dostaw lub usług.

W przypadku zamówień (roboty budowlane, dostawy lub usługi) i koncesji (roboty budowlane lub usługi), które obejmują jeden rodzaj zamówienia lub koncesji, udziela się ich zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do danego zamówienia publicznego.

6. Wszelkie odniesienia do nomenklatur w kontekście zamówień publicznych są dokonywane z wykorzystaniem Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) zawartego w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾*.

7. Instytucja zamawiająca nie może uzależniać możliwości złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału przez grupę podmiotów gospodarczych od posiadania przez nią określonej formy prawnej, ale może zażądać, aby wybrana grupa przyjęła określoną formę prawną po udzieleniu jej zamówienia, jeżeli zmiana ta jest niezbędna do należytego wykonania zamówienia.

8. Wszelka wymiana informacji z wykonawcami, w tym zawieranie umów oraz wprowadzanie do nich zmian, może odbywać się z wykorzystaniem elektronicznych systemów wymiany informacji stworzonych przez instytucję zamawiającą.

9. Elektroniczne systemy wymiany informacji muszą spełniać następujące wymogi:

a) jedynie osoby upoważnione mogą mieć dostęp do systemu oraz dokumentów przekazywanych za jego pośrednictwem;

b) jedynie osoby upoważnione mogą podpisać dokument elektronicznie lub przekazać go za pomocą systemu;

- c) osoby upoważnione muszą zostać zidentyfikowane przez system w ustalony sposób;
- d) czas i data transakcji elektronicznej muszą być ściśle określone;
- e) musi zostać zachowana integralność dokumentów;
- f) musi zostać utrzymana dostępność dokumentów;
- g) w stosownych przypadkach musi zostać zachowana poufność dokumentów;
- h) musi być zapewniona ochrona danych osobowych zgodnie z wymogami rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

10. Dane przesyłane lub otrzymywane za pośrednictwem takiego systemu korzystają z prawnego domniemania integralności oraz dokładności dnia i godziny ich wysłania lub otrzymania wskazanych w systemie.

Dokumenty przesłane lub zgłoszone za pośrednictwem takiego systemu uznaje się za równoważne wersji papierowej, dopuszcza się jako dowody w postępowaniu sądowym, uznaje za oryginały, przyjmując prawne domniemanie ich autentyczności i integralności, o ile nie zawierają one żadnych elementów dynamicznych, które mogą automatycznie je zmieniać.

Podpisy elektroniczne, o których mowa w ust. 9 lit. b), są równoważne pod względem skutków prawnych podpisom własnoręcznym.

Artykuł 122

Umowy ramowe i umowy szczegółowe

(Artykuł 101 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Okres obowiązywania umowy ramowej nie może przekroczyć czterech lat, z zastrzeżeniem wyjątkowych przypadków, należycie uzasadnionych, w szczególności przedmiotem umowy ramowej.

Umowy szczegółowe oparte na umowach ramowych zawierane są zgodnie z warunkami umowy ramowej.

Zawierając umowy szczegółowe, strony nie mogą dokonywać znaczących zmian umowy ramowej.

2. Gdy umowa ramowa jest zawierana tylko z jednym podmiotem gospodarczym, umowy szczegółowe zawierane są w granicach wyznaczonych warunkami określonymi w umowie ramowej.

W należycie uzasadnionych okolicznościach instytucja zamawiająca może pisemnie skonsultować się z wykonawcą, zwracając się do niego w razie potrzeby o uzupełnienie oferty.

3. Gdy umowa ramowa ma zostać zawarta z kilkoma podmiotami gospodarczymi («umowa ramowa z wieloma podmiotami gospodarczymi»), może ona mieć formę oddzielnych umów podpisanych na identycznych warunkach z poszczególnymi wykonawcami.

Umowy szczegółowe oparte na umowach ramowych zawartych z kilkoma podmiotami gospodarczymi wykonywane są w jeden z następujących sposobów:

- a) zgodnie z warunkami określonymi w umowie ramowej: bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej, jeżeli w umowie takiej określono wszystkie warunki realizacji danych robót budowlanych lub dostaw bądź świadczenia danych usług oraz obiektywne warunki ustalania, którzy wykonawcy mają je wykonać;

- b) jeżeli nie wszystkie warunki realizacji danych robót budowlanych lub dostaw bądź świadczenia danych usług zostały określone w umowie ramowej: poprzez ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy wykonawcami, zgodnie z ust. 4 oraz:
- (i) na podstawie tych samych, a w razie potrzeby, bardziej precyzyjnie określonych warunków; albo
  - (ii) w stosownych przypadkach na podstawie innych warunków wskazanych w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej;
- c) częściowo bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej zgodnie z lit. a) i częściowo z ponownym poddaniem zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy wykonawcami zgodnie z lit. b), o ile instytucja zamawiająca przewidziała taką możliwość w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej.

Dokumenty zamówienia, o których mowa w akapicie drugim lit. c), określają też, które warunki mogą być przedmiotem ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej.

4. Umowę ramową z wieloma podmiotami gospodarczymi z ponownym poddaniem zamówienia procedurze konkurencyjnej zawiera się z przynajmniej trzema podmiotami gospodarczymi, o ile liczba dopuszczalnych ofert jest wystarczająca, jak określono w art. 158 ust. 4.

Przy zawieraniu umowy szczegółowej przez ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy wykonawcami instytucja zamawiająca konsultuje się z nimi pisemnie i ustala wystarczająco długi termin na złożenie szczegółowych ofert. Szczegółowe oferty składa się na piśmie. Instytucja zamawiająca zawiera każdą umowę szczegółową z oferentem, który przedstawił najkorzystniejszą ekonomicznie ofertę szczegółową w oparciu o kryteria udzielenia zamówienia określone w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej.

5. W sektorach, dla których charakterystyczne są szybki rozwój technologiczny i gwałtowne zmiany cen, umowy ramowe bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej zawierają klauzulę dotyczącą przeglądu śródkresowego lub systemu analizy porównawczej. Jeśli po przeprowadzeniu przeglądu śródkresowego okaże się, że ustalone początkowo warunki nie odpowiadają już zmianom cen bądź rozwojowi technologicznemu, instytucja zamawiająca nie może korzystać z odnośnej umowy ramowej i podejmuje odpowiednie środki, aby ją rozwiązać.

6. Umowy szczegółowe oparte na umowach ramowych poprzedzone są zobowiązaniem budżetowym.

Sekcja 2

Publikacja

Artykuł 123

Ogłaszanie procedur o wartości równej progom, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, lub wyższej bądź zamówień objętych zakresem dyrektywy 2014/24/UE

(Artykuł 103 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Ogłoszenia do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* obejmują wszystkie informacje określone w odpowiednich standardowych formularzach, o których mowa w dyrektywie 2014/24/UE, w celu zapewnienia przejrzystości procedury.

2. Instytucja zamawiająca może poinformować o swoich zamiarach odnośnie do planowanych zamówień na dany rok budżetowy poprzez publikację wstępnego ogłoszenia informacyjnego. Obejmuje ono okres 12 miesięcy od daty przesłania ogłoszenia do Urzędu Publikacji lub krótszy.

Instytucja zamawiająca może opublikować wstępne ogłoszenie informacyjne w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* albo na swoim profilu nabywcy. W tym ostatnim przypadku ogłoszenie o publikacji na profilu nabywcy publikowane jest w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

3. Ogłoszenie o zamówieniu wykorzystuje się do rozpoczęcia procedury o szacunkowej wartości równej progom określonym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub wyższej, z wyjątkiem procedury, o której mowa w art. 134 niniejszego rozporządzenia.

4. Instytucja zamawiająca przesyła do Urzędu Publikacji ogłoszenie o udzieleniu zamówienia dotyczące wyniku procedury nie później niż w terminie 30 dni od dnia podpisania umowy lub umowy ramowej o wartości równej progom określonym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub wyższej.

Ogłoszenia o zamówieniach opartych na dynamicznym systemie zakupów mogą być jednak grupowane kwartalnie. W takim przypadku instytucja zamawiająca przesyła ogłoszenie nie później niż w terminie 30 dni po zakończeniu każdego kwartału.

Ogłoszeń o udzieleniu zamówienia nie publikuje się w przypadku umów szczegółowych opartych na umowach ramowych.

5. Instytucja zamawiająca publikuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia:

- a) przed podpisaniem umowy lub umowy ramowej o wartości równej progom określonym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub wyższej, zawartej w drodze procedury na mocy art. 134 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia;
- b) po podpisaniu umowy lub umowy ramowej o wartości równej progom określonym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub wyższej, w tym zawartej w drodze procedur na mocy art. 134 ust. 1 lit. a) i c)–f) niniejszego rozporządzenia.

6. Instytucja zamawiająca publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłoszenie o zmianie umowy w okresie jej obowiązywania w przypadkach określonych w art. 114a ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia finansowego, o ile wartość zmian jest równa progom określonym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub wyższa.

7. W przypadku procedury międzyinstytucjonalnej instytucja zamawiająca, która jest odpowiedzialna za procedurę, odpowiada za środki upubliczniania.

Artykuł 124

Ogłaszanie procedur o wartości poniżej progów, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, lub wykraczających poza zakres dyrektywy 2014/24/UE

(Artykuł 103 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Procedury o szacowanej wartości poniżej progów określonych w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego są ogłaszane przy użyciu odpowiednich środków. Takie ogłaszanie obejmuje odpowiednie środki upubliczniania *ex ante* w internecie lub ogłoszenie o zamówieniu lub też, w przypadku zamówień udzielanych zgodnie z procedurą określoną w art. 136 niniejszego rozporządzenia, publikację ogłoszenia o zaproszeniu do wyrażenia zainteresowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Obowiązek ten nie ma zastosowania do procedury określonej w art. 134 niniejszego rozporządzenia oraz procedury negocjacyjnej w przypadku zamówień o bardzo niskiej wartości na mocy art. 137 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku zamówień udzielanych zgodnie z art. 134 lit. g) oraz i) niniejszego rozporządzenia instytucja zamawiająca przesyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie listę zamówień nie później niż dnia 30 czerwca następnego roku budżetowego. W przypadku Komisji zostaje ona załączona do podsumowania sprawozdań rocznych z działalności, o którym mowa w art. 66 ust. 9 rozporządzenia finansowego.

3. Informacje o udzieleniu zamówienia obejmują imię i nazwisko lub nazwę wykonawcy, przyznaną kwotę, przedmiot zamówienia oraz, w przypadku umów bezpośrednich i szczegółowych, spełniają wymogi określone w art. 21 ust. 3.

Instytucja zamawiająca publikuje listę zamówień na swojej stronie internetowej nie później niż dnia 30 czerwca następnego roku budżetowego dotyczącą:

- a) zamówień o wartości poniżej progów określonych w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego;
- b) zamówień udzielonych zgodnie z art. 134 lit. h) oraz j)–m) niniejszego rozporządzenia;

- c) zmian umów określonych w art. 114a ust. 3 lit. c) rozporządzenia finansowego;
- d) zmian umów określonych w art. 114a ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia finansowego, w przypadku gdy wartość zmian jest niższa od progów określonych w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego;
- e) umów szczegółowych opartych na umowach ramowych.

Na użytek lit. e) w akapicie drugim publikowane informacje mogą być zagregowane z podziałem na wykonawców dla tego samego przedmiotu.

4. W przypadku międzyinstytucjonalnych umów ramowych każda instytucja zamawiająca jest odpowiedzialna za ogłaszanie informacji o swoich zamówieniach szczegółowych oraz ich zmianach na warunkach określonych w ust. 3.

Artykuł 125

Publikacja ogłoszeń

(Artykuł 103 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca sporządza i przesyła ogłoszenia, o których mowa w art. 123 i 124, Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej drogą elektroniczną.
2. Urząd Publikacji publikuje ogłoszenia, o których mowa w art. 123 i 124, w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* nie później niż w ciągu:
  - a) siedmiu dni po ich wysłaniu, jeżeli instytucja zamawiająca korzysta z elektronicznego systemu wypełniania standardowych formularzy, o których mowa w art. 123 ust. 1, i ogranicza tekst dowolny do 500 słów;
  - b) 12 dni po ich wysłaniu we wszystkich pozostałych przypadkach.
3. Instytucja zamawiająca musi być w stanie udokumentować datę wysłania.

Artykuł 126

Inne formy ogłaszania

(Artykuł 103 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

Oprócz form ogłaszania określonych w art. 123 i 124 postępowania o udzielenie zamówienia można ogłaszać w każdy inny sposób, w szczególności w formie elektronicznej. Wszelkie takie formy ogłaszania zawierają odniesienie do ogłoszenia opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, jeżeli taka publikacja miała miejsce, i nie mogą poprzedzać publikacji tego ogłoszenia, które jako jedyne jest ogłoszeniem autentycznym.

Takie formy ogłaszania nie mogą wprowadzać żadnej dyskryminacji między kandydatami lub oferentami ani nie mogą zawierać szczegółów innych niż zawarte w ogłoszeniu o zamówieniu, jeżeli zostało ono opublikowane.

Sekcja 3

Procedury udzielania zamówień

Artykuł 128

Minimalna liczba kandydatów oraz zasady negocjacji

(Artykuł 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego)

1. W procedurze ograniczonej oraz w procedurach, o których mowa w art. 136 ust. 1 lit. a) i b) oraz art. 136a, minimalna liczba kandydatów oznacza pięciu kandydatów.

2. W procedurze konkurencyjnej z negocjacjami, dialogu konkurencyjnym, partnerstwie innowacyjnym, badaniu rynku lokalnego na mocy art. 134 ust. 1 lit. g) oraz procedurze negocjacyjnej w przypadku zamówień o niskiej wartości na mocy art. 137 ust. 1 minimalna liczba kandydatów oznacza trzech kandydatów.
3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie mają zastosowania w następujących przypadkach:
  - a) procedur negocjacyjnych w odniesieniu do zamówień o bardzo niskiej wartości na mocy art. 137 ust. 2;
  - b) procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji na mocy art. 134 z wyjątkiem konkursów na mocy art. 134 ust. 1 lit. d) oraz badania rynku lokalnego na mocy art. 134 ust. 1 lit. g).
4. Jeżeli liczba kandydatów spełniających kryteria wyboru jest niższa od liczby minimalnej określonej w ust. 1 i 2, instytucja zamawiająca może kontynuować procedurę, zapraszając kandydatów z wymaganym zdolnościami. Instytucja zamawiająca nie może uwzględniać innych podmiotów gospodarczych, które pierwotnie nie złożyły wniosku o dopuszczenie do udziału ani których pierwotnie nie zaprosiła.
5. Podczas negocjacji instytucja zamawiająca zapewnia równe traktowanie wszystkich oferentów.

Negocjacje mogą zostać podzielone na kolejne etapy w celu ograniczenia liczby ofert będących przedmiotem negocjacji poprzez zastosowanie kryteriów udzielania zamówień wskazanych w dokumentach zamówienia. Instytucja zamawiająca wskazuje w dokumentach zamówienia, czy skorzysta z takiego rozwiązania.

6. W przypadku procedur określonych w art. 134 ust. 1 lit. d) i g) oraz art. 136a i 137 instytucja zamawiająca zaprasza przynajmniej wszystkie podmioty gospodarcze, które wyraziły zainteresowanie w następstwie upublicznienia *ex ante*, jak określono w art. 124 ust. 1, badania rynku lokalnego lub konkursu.

Artykuł 129

Partnerstwo innowacyjne

(Artykuł 104 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Celem partnerstwa innowacyjnego jest opracowanie innowacyjnego produktu lub usługi lub innowacyjnych robót budowlanych oraz późniejszy zakup robót budowlanych, dostaw lub usług będących wynikiem tych prac, pod warunkiem że odpowiadają one poziomom wydajności i maksymalnym kosztom uzgodnionym między instytucjami zamawiającymi a partnerami.

Organizacja partnerstwa innowacyjnego obejmuje kolejne etapy zgodnie z kolejnością kroków w procesie badawczo-innowacyjnym, które mogą obejmować ukończenie robót budowlanych, wytworzenie produktów lub świadczenie usług. W ramach partnerstwa innowacyjnego ustala się cele pośrednie, które mają osiągnąć partnerzy.

W oparciu o te cele pośrednie instytucja zamawiająca może po każdym etapie postanowić zakończyć partnerstwo innowacyjne lub w przypadku partnerstwa innowacyjnego z kilkoma partnerami, zmniejszyć liczbę partnerów poprzez rozwiązanie poszczególnych umów, pod warunkiem że instytucja zamawiająca wskazała w dokumentach zamówienia takie możliwości i warunki skorzystania z nich.

2. Przed rozpoczęciem partnerstwa innowacyjnego instytucja zamawiająca przeprowadza wstępne konsultacje rynkowe, jak określono w art. 137a, aby stwierdzić, czy roboty budowlane, dostawy lub usługi nie występują na rynku lub jako działalność rozwojowa bliska rynkowi.

Należy przestrzegać zasad negocjacji określonych w art. 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz w art. 128 ust. 5 niniejszego rozporządzenia.

W dokumentach zamówienia instytucja zamawiająca określa zapotrzebowanie na innowacyjne roboty budowlane, dostawy lub usługi, którego nie można zaspokoić poprzez zakup robót budowlanych, dostaw i usług już dostępnych na rynku. Wskazuje ona, które elementy tego opisu definiują minimalne wymagania. Przedstawione informacje muszą być wystarczająco precyzyjne, aby umożliwić podmiotom gospodarczym ustalenie charakteru i zakresu wymaganego rozwiązania oraz podjęcie decyzji co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w procedurze.

Instytucja zamawiająca może podjąć decyzję o ustanowieniu partnerstwa innowacyjnego z jednym partnerem lub z kilkoma partnerami prowadzącymi odrębne działania badawczo-rozwojowe.

Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie najlepszej relacji jakości do ceny, jak określono w art. 110 ust. 4 rozporządzenia finansowego.

3. W dokumentach zamówienia instytucja zamawiająca określa rozwiązania mające zastosowanie do praw własności intelektualnej.

W ramach partnerstwa innowacyjnego instytucja zamawiająca nie ujawnia pozostałym partnerom rozwiązań proponowanych ani innych informacji poufnych udzielanych przez jednego z partnerów, bez jego zgody.

Instytucja zamawiająca zapewnia, by struktura partnerstwa oraz w szczególności czas trwania i wartość poszczególnych etapów odzwierciedlały stopień innowacyjności proponowanego rozwiązania i kolejność działań badawczo-innowacyjnych niezbędnych do opracowania innowacyjnego rozwiązania niedostępnego jeszcze na rynku. Szacowana wartość robót budowlanych, dostaw i usług jest proporcjonalna do wielkości inwestycji niezbędnej do ich opracowania.

Artykuł 130

Konkursy

(Artykuł 104 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Konkursy podlegają zasadom ogłaszania określonym w art. 123 i mogą obejmować przyznanie nagród.

Jeżeli konkursy ograniczone są do określonej liczby kandydatów, instytucja zamawiająca określa jasne i niedyskryminacyjne kryteria wyboru.

Liczba kandydatów zaproszonych do wzięcia udziału w konkursie musi być wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

2. Sąd konkursowy jest wyznaczany przez właściwego urzędnika zatwierdzającego. Sąd konkursowy składa się wyłącznie z osób fizycznych niepowiązanych z kandydatami biorącymi udział w konkursie. Jeżeli od kandydatów biorących udział w konkursie wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia członków sądu konkursowego musi posiadać te same lub równoważne kwalifikacje.

Sąd konkursowy jest niezależny w swych opiniach. Sąd konkursowy przyjmuje opinie na podstawie projektów przedłożonych mu przez kandydatów anonimowo i wyłącznie w świetle kryteriów określonych w ogłoszeniu o konkursie.

3. Propozycje sądu konkursowego, oparte na wartości merytorycznej każdego projektu, oraz jego ranking i uwagi rejestrowane są w protokole podpisywanym przez jego członków.

Kandydaci pozostają anonimowi do czasu wydania przez sąd konkursowy opinii.

Kandydaci mogą zostać zaproszeni przez sąd konkursowy do udzielenia odpowiedzi na pytania zawarte w protokole, w celu objaśnienia projektu. Następnie sporządzany jest pełny protokół przeprowadzonego dialogu.

4. Instytucja zamawiająca podejmuje następnie decyzję o udzieleniu zamówienia, w której określa się imię i nazwisko lub nazwę wybranego kandydata, jego adres oraz uzasadnienie wyboru przez odniesienie do kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o konkursie, w szczególności jeżeli wybór ten różni się od propozycji zawartych w opinii sądu konkursowego.

Artykuł 131

Dynamiczny system zakupów

(Artykuł 104 ust. 6 rozporządzenia finansowego)

1. Dynamiczny system zakupów jest w pełni elektronicznym procesem dokonywania bieżących zakupów, otwartym przez cały czas jego trwania dla każdego podmiotu gospodarczego, który spełnia kryteria wyboru. System ten może być podzielony na kategorie robót budowlanych, dostaw lub usług, które są obiektywnie zdefiniowane na podstawie cech zamówień, które będą udzielane w ramach danej kategorii. W takim przypadku kryteria wyboru muszą zostać określone dla każdej kategorii.

2. Instytucja zamawiająca wskazuje w dokumentach zamówienia charakter i szacowaną ilość przewidzianych zakupów, jak również wszelkie niezbędne informacje dotyczące dynamicznego systemu zakupów, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz zasad i specyfikacji technicznych dotyczących połączenia.

3. Instytucja zamawiająca zapewnia każdemu podmiotowi gospodarczemu, w trakcie całego okresu ważności dynamicznego systemu zakupów, możliwość złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w systemie. Dokonuje ona oceny tych wniosków w terminie 10 dni roboczych od ich otrzymania. Termin ten może zostać przedłużony do 15 dni roboczych w uzasadnionych przypadkach. Instytucja zamawiająca może wydłużyć okres oceny, pod warunkiem że w tym czasie nie zostanie wystosowane żadne zaproszenie do składania ofert.

Instytucja zamawiająca informuje kandydata w najwcześniejszym możliwym terminie o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu go do dynamicznego systemu zakupów.

4. Instytucja zamawiająca zaprasza wszystkich dopuszczonych kandydatów do udziału w systemie w ramach odpowiedniej kategorii do składania ofert w odpowiednim czasie. Instytucja zamawiająca zawiera umowę z oferentem, który przedstawił najkorzystniejszą ekonomicznie ofertę na podstawie kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu. Kryteria te mogą, w stosownych przypadkach, zostać sformułowane bardziej precyzyjnie w zaproszeniu do składania ofert.

5. Instytucja zamawiająca wskazuje okres ważności dynamicznego systemu zakupów w ogłoszeniu o zamówieniu.

Dynamiczny system zakupów nie może obowiązywać dłużej niż cztery lata, z wyjątkiem szczególnych i należycie uzasadnionych przypadków.

Instytucja zamawiająca nie może korzystać z tego systemu w celu uniemożliwiania, ograniczania lub naruszania konkurencji.

Artykuł 132

Dialog konkurencyjny

(Artykuł 104 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca określa swoje potrzeby i wymagania, kryteria udzielenia zamówienia oraz orientacyjny harmonogram w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym.

Udziela zamówienia oferentowi, który przedstawił ofertę najbardziej korzystną ekonomicznie.

2. Instytucja zamawiająca podejmuje dialog z kandydatami, którzy spełniają kryteria wyboru, w celu identyfikacji i określenia najważniejszych środków do zaspokojenia swoich potrzeb. W ramach tego dialogu może ona omawiać wszystkie aspekty zamówienia z wybranymi kandydatami, ale nie może zmienić swoich potrzeb i wymogów ani kryteriów udzielenia zamówienia, jak przewidziano w ust. 1.

Institucja zamawiająca zapewnia równe traktowanie wszystkich oferentów podczas prowadzenia dialogu i nie ujawnia rozwiązań proponowanych ani innych informacji poufnych udzielanych przez jednego z oferentów bez jego zgody na zrzeczenie się z prawa do poufności.

Dialog konkurencyjny może zostać podzielony na kolejne etapy w celu ograniczenia liczby rozwiązań, które mają zostać omówione, poprzez zastosowanie zapowiedzianych kryteriów udzielenia zamówienia, jeżeli taką możliwość przewidziano w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym.

3. Institucja zamawiająca prowadzi dialog do momentu, gdy jest w stanie określić rozwiązanie lub rozwiązania, które mogą zaspokoić jej potrzeby.

Po poinformowaniu pozostałych oferentów o tym, że dialog dobiegł końca, instytucja zamawiająca zaprasza każdego z uczestników do złożenia ostatecznej oferty opierającej się na rozwiązaniu lub rozwiązaniach przedstawionych i określonych podczas dialogu. Oferty te zawierają wszystkie elementy wymagane i niezbędne do realizacji przedsięwzięcia.

Na wniosek instytucji zamawiającej te ostateczne oferty można wyjaśnić, uszczegółowić i zoptymalizować, o ile nie powoduje to znacznych zmian w ofercie lub dokumentach zamówienia.

Institucja zamawiająca może negocjować z oferentem, który złożył ofertę zapewniającą najlepszą relację jakości do ceny, aby potwierdzić zobowiązania zawarte w ofercie, pod warunkiem że nie skutkuje to modyfikacją istotnych aspektów oferty ani nie stwarza ryzyka zakłócenia konkurencji bądź spowodowania dyskryminacji.

4. Institucja zamawiająca może przewidzieć płatności dla uczestników dialogu.

Artykuł 133

Procedury międzyinstytucjonalne

(Artykuł 104a ust. 1 rozporządzenia finansowego)

W przypadku procedury międzyinstytucjonalnej jedna instytucja zamawiająca zarządza procedurą i późniejszą umową bezpośrednią lub umową ramową, działając w imieniu własnym oraz w imieniu pozostałych odnośnych instytucji zamawiających.

W ogłoszeniu o zamówieniu wskazuje się instytucje zamawiające, o których mowa w art. 104a ust. 1 rozporządzenia finansowego, zaangażowane w procedurę udzielania zamówień, instytucję odpowiedzialną za procedurę oraz całkowitą wielkość zamówień dla wszystkich instytucji zamawiających.

Artykuł 134

Zastosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu

(Artykuł 104 ust. 5 rozporządzenia finansowego)

1. Kiedy instytucja zamawiająca stosuje procedurę negocjacyjną bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, przestrzega zasad negocjacji określonych w art. 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz w art. 128 ust. 5 niniejszego rozporządzenia.

Institucja zamawiająca może korzystać z procedury negocjacyjnej niezależnie od wartości szacunkowej zamówienia, w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w następstwie zastosowania procedury otwartej lub ograniczonej, po zakończeniu tej procedury, nie złożono żadnej oferty bądź żadnej odpowiedniej oferty lub żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału bądź żadnego odpowiedniego wniosku o dopuszczenie do udziału, jak przewidziano w ust. 2, pod warunkiem że pierwotne dokumenty zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom;

- b) jeżeli roboty budowlane, dostawy lub usługi mogą zostać zrealizowane na warunkach określonych w ust. 3 wyłącznie przez jeden podmiot gospodarczy z jednego z następujących powodów:
- (i) celem zamówienia jest stworzenie lub nabycie niepowtarzalnego dzieła sztuki lub wykonania artystycznego;
  - (ii) brak konkurencji ze względów technicznych;
  - (iii) konieczność zapewnienia ochrony praw wyłącznych, w tym praw własności intelektualnej;
- c) w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, jeżeli – ze względu na wystąpienie wyjątkowo pilnej konieczności spowodowanej wydarzeniami niemożliwymi do przewidzenia – terminy przewidziane w art. 152, 154 i 275 nie mogą być dotrzymane i gdy uzasadnienia takiej wyjątkowo pilnej konieczności nie można przypisać instytucji zamawiającej;
- d) w przypadkach gdy zamówienie na usługi następuje po przeprowadzeniu konkursu i ma zostać udzielone zwycięzcy lub jednemu ze zwycięzców; w tym ostatnim przypadku wszyscy zwycięzcy muszą zostać zaproszeni do udziału w negocjacjach;
- e) w odniesieniu do nowych usług lub robót budowlanych polegających na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych powierzonych podmiotowi gospodarczemu, któremu ta sama instytucja zamawiająca udzieliła pierwotnego zamówienia, pod warunkiem że takie usługi lub roboty budowlane pozostają w zgodności z podstawowym projektem, na który udzielono pierwotnego zamówienia po opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 4;
- f) w przypadku zamówień na dostawy:
- (i) w odniesieniu do dodatkowych dostaw, których celem jest częściowa wymiana dostarczonych produktów lub instalacji, bądź zwiększenie bieżących dostaw lub rozbudowa istniejących instalacji, jeżeli zmiana dostawcy zobowiązywałaby instytucję zamawiającą do nabywania dostaw o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu; kiedy instytucje udzielają zamówień na własny rachunek, okres obowiązywania takich umów w sprawie zamówienia nie może przekraczać trzech lat;
  - (ii) jeżeli produkty wytwarzane są jedynie do celów badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych; takie zamówienia nie obejmują jednak produkcji masowej służącej osiągnięciu rentowności ekonomicznej lub pokryciu kosztów badań i rozwoju;
  - (iii) w odniesieniu do towarów notowanych i kupowanych na rynku towarowym;
  - (iv) w odniesieniu do zakupów dostaw na szczególnie korzystnych warunkach od podmiotu gospodarczego definitywnie likwidującego swoją działalność lub od likwidatorów w postępowaniu upadłościowym, w wyniku układu z wierzycielami lub podobnej procedury na mocy prawa krajowego;
- g) w przypadku zamówień dotyczących nieruchomości po zbadaniu rynku lokalnego;
- h) w przypadku zamówień na dowolne z następujących usług:
- (i) zastępstwa prawnego, wykonywanego przez prawnika w rozumieniu art. 1 dyrektywy Rady 77/249/EWG⁽³⁾* w postępowaniu pojedynczym lub sądowym;
  - (ii) porad prawnych udzielanych w ramach przygotowywania dowolnego z postępowań, o których mowa powyżej, lub w przypadku gdy istnieją konkretne przesłanki i duże prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczą porady, stanie się przedmiotem takich postępowań, pod warunkiem że porad tych udziela prawnik w rozumieniu art. 1 dyrektywy 77/249/EWG;
  - (iii) usług arbitrażowych i pojedynczych;
  - (iv) usług poświadczania i uwierzytelniania dokumentów, które to usługi muszą świadczyć notariusze;

- i) w przypadku zamówień określonych jako tajne lub zamówień, których wykonaniu muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, zgodnie z obowiązującymi przepisami administracyjnymi, lub wówczas, gdy wymaga tego ochrona podstawowych interesów Unii, pod warunkiem że odnośnych podstawowych interesów nie można zabezpieczyć za pomocą innych środków; środki te mogą obejmować wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które instytucja zamawiająca udostępnia w toku postępowania o udzielenie zamówienia;
- j) w przypadku usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), usług banku centralnego oraz operacji przeprowadzanych z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności;
- k) w przypadku pożyczek, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych;
- l) w przypadku zakupu publicznych sieci łączności oraz usług łączności elektronicznej w rozumieniu dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (**);
- m) w przypadku usług świadczonych przez organizację międzynarodową w sytuacji, kiedy nie może ona zgodnie ze swoim statutem lub aktem założycielskim uczestniczyć w procedurach konkurencyjnych.

2. Ofertę uznaje się za nieodpowiednią, jeżeli nie odnosi się ona do przedmiotu zamówienia, natomiast wnioszek o dopuszczenie do udziału uznaje się za nieodpowiedni, jeżeli dany podmiot gospodarczy znajduje się w jednej z sytuacji skutkujących wykluczeniem na podstawie art. 106 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub nie spełnia kryteriów wyboru.

3. Wyjątki wymienione w ust. 1 lit. b) ppkt (ii) i (iii) mają zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia przy jego określaniu.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. e), podstawowy projekt musi wskazywać zakres ewentualnych nowych usług lub robót budowlanych oraz warunki, na jakich zostaną one udzielone. Możliwość zastosowania procedury negocjacyjnej musi być wskazana już w chwili ogłoszenia podstawowego projektu, a całkowita szacunkowa wartość dalszych usług lub robót budowlanych musi zostać uwzględniona przy stosowaniu progów, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub art. 265 ust. 1 lit. a), art. 267 ust. 1 lit. a) lub art. 269 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia, w dziedzinie działań zewnętrznych. Kiedy instytucje udzielają zamówień na własny rachunek, z procedury tej można skorzystać jedynie w okresie wykonywania pierwotnego zamówienia i nie później niż trzy lata po podpisaniu pierwotnej umowy.

Artykuł 135

Wykorzystanie procedury konkurencyjnej z negocjacjami lub dialogu konkurencyjnego

(Artykuł 104 ust. 5 rozporządzenia finansowego)

1. Kiedy instytucja zamawiająca stosuje procedurę konkurencyjną z negocjacjami lub dialogu konkurencyjny, przestrzega zasad negocjacji określonych w art. 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz w art. 128 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Instytucja zamawiająca może korzystać z tych procedur niezależnie od wartości szacunkowej zamówienia, w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w następstwie zastosowania procedury otwartej lub ograniczonej, po zakończeniu tej procedury złożono tylko oferty nieprawidłowe lub niedopuszczalne, zgodnie z definicją w ust. 2 i 3, pod warunkiem że pierwotne dokumenty zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom; od publikacji ogłoszenia o zamówieniu można odstąpić na warunkach określonych w ust. 4;
- b) w odniesieniu do robót budowlanych, dostaw lub usług spełniających co najmniej jedno z następujących kryteriów:
  - (i) jeżeli potrzeby instytucji zamawiającej nie mogą zostać spełnione bez dostosowania łatwo dostępnego rozwiązania;
  - (ii) roboty budowlane, dostawy lub usługi obejmują rozwiązania projektowe lub innowacyjne;

- (iii) zamówienie nie może zostać udzielone bez wcześniejszych negocjacji z uwagi na szczególne okoliczności dotyczące charakteru, stopnia złożoności lub struktury prawnej i finansowej zamówienia albo z uwagi na ryzyko związane z przedmiotem zamówienia;
  - (iv) jeżeli instytucja zamawiająca nie może ustalić specyfikacji technicznych w wystarczająco precyzyjny sposób poprzez odniesienie do określonej normy, jak określono w art. 139 ust. 3;
- c) w przypadku koncesji;
  - d) w przypadku zamówień na usługi, o których mowa w załączniku XIV do dyrektywy 2014/24/UE;
  - e) w przypadku usług badawczych i rozwojowych innych niż te, które są objęte kodami CPV 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, chyba że korzyści z tych usług przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej na potrzeby jej własnej działalności albo że całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca instytucja zamawiająca;
  - f) w przypadku zamówień na usługi dotyczących nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów do audycji przeznaczonych na potrzeby audiowizualnych lub radiowych usług medialnych zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE ⁽⁶⁾* lub zamówień na czas antenowy lub dostarczanie audycji.
2. Ofertę uznaje się za nieprawidłową w każdym z następujących przypadków:
- a) kiedy nie spełnia ona minimalnych wymagań określonych w dokumentach zamówienia;
  - b) kiedy nie spełnia ona wymagań dotyczących składania określonych w art. 111 ust. 4 rozporządzenia finansowego;
  - c) kiedy oferta zostaje odrzucona na podstawie art. 107 ust. 1 lit. b) lub c) rozporządzenia finansowego;
  - d) kiedy instytucja zamawiająca uznała ofertę za rażąco niską.
3. Ofertę uznaje się za niedopuszczalną w każdym z następujących przypadków:
- a) jeżeli cena przekracza maksymalny budżet instytucji zamawiającej, ustalony i udokumentowany przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia;
  - b) jeżeli oferta nie spełnia minimalnych poziomów jakościowych na użytek kryteriów udzielenia zamówienia.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. a), instytucja zamawiająca nie jest zobowiązana do publikowania ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli w procedurze konkurencyjnej z negocjacjami wezmą udział wszyscy oferenci, w przypadku których nie zachodzą przesłanki wykluczenia i którzy spełniają kryteria wyboru, z wyjątkiem tych, którzy złożyli ofertę uznaną za rażąco niską.

Artykuł 136

Procedura obejmująca zaproszenie do wyrażenia zainteresowania

(Artykuł 104 ust. 5 rozporządzenia finansowego)

1. W przypadku zamówień o wartości poniżej progów, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub w art. 265 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, i nie naruszając przepisów art. 134 i 135 niniejszego rozporządzenia, instytucja zamawiająca może skorzystać z zaproszenia do wyrażenia zainteresowania, aby:
- a) dokonać wstępnego wyboru kandydatów, którzy mają zostać zaproszeni do składania ofert w odpowiedzi na przyszłe ograniczone zaproszenia do składania ofert; albo
  - b) stworzyć listę potencjalnych oferentów, którzy mają zostać zaproszeni do składania wniosków o dopuszczenie do udziału lub ofert.
2. Lista sporządzona w następstwie zaproszenia do wyrażenia zainteresowania jest ważna nie więcej niż cztery lata od dnia, w którym ogłoszenie, o którym mowa w art. 124 ust. 1, zostaje opublikowane.

Lista, o której mowa w akapicie pierwszym, może zawierać podlisty.

Każdy zainteresowany podmiot gospodarczy może wyrazić zainteresowanie w dowolnym momencie w okresie ważności listy, poza trzema ostatnimi miesiącami tego okresu.

3. W przypadkach gdy udzielone ma zostać zamówienie, instytucja zamawiająca zaprasza wszystkich kandydatów lub potencjalnych oferentów z odpowiedniej listy lub podlisty do:

- a) złożenia oferty w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a); albo
- b) w przypadku listy, o której mowa w ust. 1 lit. b), złożenia:
  - (i) ofert obejmujących dokumenty dotyczące kryteriów wykluczenia i wyboru; albo
  - (ii) dokumentów dotyczących kryteriów wykluczenia i wyboru oraz – na drugim etapie – ofert od tych, w przypadku których nie zachodzą przesłanki wykluczenia i którzy spełniają kryteria wyboru.

Artykuł 136a

Zamówienia o średniej wartości

(Artykuł 104 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

Zamówienie o średniej wartości, niższej od pułapów, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, może zostać udzielone w wyniku procedury negocjacyjnej przy przestrzeganiu zasad negocjacji określonych w art. 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz w art. 128 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Do takich procedur zastosowanie mają art. 124 ust. 1 oraz art. 128 ust. 1 i 4 niniejszego rozporządzenia. Tylko kandydaci zaproszeni równocześnie i w formie pisemnej przez instytucję zamawiającą mogą składać wstępne oferty.

Artykuł 137

Zamówienia o niskiej wartości

(Artykuł 104 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Zamówienie o niskiej wartości, nieprzekraczającej 60 000 EUR, może zostać udzielone w wyniku procedury negocjacyjnej przy przestrzeganiu zasad negocjacji określonych w art. 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz w art. 128 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Do takich procedur zastosowanie mają art. 124 ust. 1 oraz art. 128 ust. 2 i 4 niniejszego rozporządzenia. Tylko kandydaci zaproszeni równocześnie i w formie pisemnej przez instytucję zamawiającą mogą składać wstępne oferty.

2. Zamówienie o bardzo niskiej wartości, nieprzekraczającej 15 000 EUR, może zostać udzielone w wyniku procedury negocjacyjnej przy przestrzeganiu zasad negocjacji określonych w art. 104 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz w art. 128 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Do takich procedur zastosowanie ma art. 128 ust. 3 niniejszego rozporządzenia. Tylko kandydaci zaproszeni równocześnie i w formie pisemnej przez instytucję zamawiającą mogą składać wstępne oferty.

3. Płatności kwot nieprzekraczających 1 000 EUR na pokrycie poszczególnych wydatków mogą być realizowane bezpośrednio na podstawie faktur, bez uprzedniej akceptacji oferty.

Artykuł 137a

Wstępne konsultacje rynkowe

(Artykuł 105 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. W celu przeprowadzenia wstępnych konsultacji rynkowych instytucja zamawiająca może, np. szukać lub korzystać z doradztwa niezależnych ekspertów lub władz albo podmiotów gospodarczych. Doradztwo to może być wykorzystane przy planowaniu i przeprowadzaniu postępowania o udzielenie zamówienia, pod warunkiem że tego rodzaju doradztwo nie powoduje zakłócenia konkurencji ani naruszenia zasad niedyskryminacji i przejrzystości.

2. Jeżeli podmiot gospodarczy doradza instytucji zamawiającej lub w inny sposób jest zaangażowany w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia, instytucja zamawiająca podejmuje odpowiednie środki określone w art. 142 w celu zagwarantowania, że udział danego podmiotu gospodarczego nie będzie zakłócał konkurencji.

Artykuł 138

Dokumenty zamówienia

(Artykuł 105 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Dokumenty zamówienia zawierają co najmniej następujące informacje:

- a) w stosownych przypadkach ogłoszenie o zamówieniu lub innych środkach ogłaszania przewidzianych w art. 123–126;
- b) zaproszenie do składania ofert;
- c) specyfikację istotnych warunków zamówienia lub dokument opisowy w przypadku dialogu konkurencyjnego; zawierają one specyfikacje techniczne oraz odpowiednie kryteria;
- d) projekt umowy oparty na wzorze umowy.

Przepis zawarty w akapicie pierwszym lit. d) nie ma zastosowania do przypadków, gdy z uwagi na wyjątkowe i należycie uzasadnione okoliczności nie można skorzystać z wzoru umowy.

2. Zaproszenie do składania ofert zawiera:

- a) reguły dotyczące składania ofert, w tym w szczególności warunki zachowania ich poufności do momentu otwarcia, datę i godzinę zakończenia przyjmowania ofert oraz adres, na który muszą one zostać wysłane lub pod który muszą zostać doręczone, lub adres internetowy w przypadku składania ofert drogą elektroniczną;
- b) informację, że złożenie oferty oznacza przyjęcie warunków określonych w dokumentach zamówienia oraz że złożenie oferty wiąże wykonawcę, któremu zamówienie zostaje udzielone, na czas wykonania zamówienia;
- c) informację o okresie, przez który oferta pozostaje ważna i nie może być zmieniona pod żadnym względem;
- d) zakaz wszelkich kontaktów między instytucją zamawiającą a oferentem w trakcie trwania procedury, poza wyjątkowymi przypadkami na warunkach określonych w art. 160, a w przypadku gdy przewiduje się wizytę na miejscu, określa się dokładne zasady dotyczące takiej wizyty;
- e) informację o sposobach udokumentowania przestrzegania terminu składania ofert;
- f) informację, że złożenie oferty oznacza zgodę na otrzymanie powiadomienia o wyniku procedury drogą elektroniczną.

3. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera:

- a) kryteria wykluczenia i wyboru;
- b) kryteria udzielenia zamówienia i ich względne znaczenie lub, jeżeli przypisanie względnego znaczenia nie jest możliwe z przyczyn obiektywnych, kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego, co ma także zastosowanie do ofert wariantowych, jeżeli dopuszczono je w ogłoszeniu o zamówieniu;
- c) specyfikację techniczną, o której mowa w art. 139;
- d) jeżeli dopuszcza się oferty wariantowe – minimalne wymagania, jakie muszą one spełnić;
- e) informację, czy zastosowanie ma Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej lub, w stosownych przypadkach, konwencje wiedeńskie o stosunkach dyplomatycznych lub o stosunkach konsularnych;
- f) informację o dowodach związanych z dostępem do zamówień, jak określono w art. 172 i 263;
- g) w przypadku dynamicznych systemów zakupów lub katalogów elektronicznych – informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączenia.

4. Projekt umowy zawiera zapisy, które:
- a) określają kary umowne za niezastosowanie się do jej klauzul;
  - b) określają szczegóły, które muszą być zawarte w fakturach lub w odpowiednich dokumentach potwierdzających, zgodnie z art. 102;
  - c) stanowią, że w przypadku gdy instytucje udzielają zamówień na własny rachunek, do zamówienia ma zastosowanie prawo unijne, uzupełnione, w razie potrzeby, przepisami krajowymi lub, w razie potrzeby w przypadku zamówień, o których mowa w art. 121 ust. 1, wyłącznie przepisy krajowe;
  - d) określają sąd właściwy do rozstrzygnięcia sporów;
  - e) stanowią, że wykonawca ma obowiązek przestrzegać mających zastosowanie obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy, ustanowionych w przepisach unijnych, krajowych, układach zbiorowych bądź w przepisach międzynarodowego prawa ochrony środowiska, międzynarodowego prawa socjalnego i międzynarodowego prawa pracy wymienionych w załączniku X do dyrektywy 2014/24/UE;
  - f) określają, czy konieczne będzie przeniesienie praw własności intelektualnej;
  - g) stanowią, że podana cena jest wiążąca i nie podlega korekcie lub wskazują warunki lub wzory korekty cen w okresie obowiązywania umowy.

Na użytek akapitu pierwszego lit. g), jeżeli korekta cen jest zapisana w umowie, instytucja zamawiająca bierze pod uwagę w szczególności:

- (i) przedmiot zamówienia oraz sytuację gospodarczą, w jakiej ma ono miejsce;
- (ii) rodzaj zamówienia i zadań oraz czas ich trwania;
- (iii) swój interes finansowy.

W przypadku umów podpisanych zgodnie z art. 134 ust. 1 lit. m) można odstąpić od przepisów zawartych w akapicie pierwszym lit. c) i d).

Artykuł 139

Specyfikacja techniczna

(Artykuł 105 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Specyfikacja techniczna zapewnia równy dostęp podmiotów gospodarczych do postępowań o udzielenie zamówienia i nie tworzy nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia zamówień na konkurencję.

Specyfikacja techniczna obejmuje cechy charakterystyczne wymagane w przypadku robót budowlanych, dostaw lub usług, w tym minimalne wymagania, odpowiadające przeznaczeniu zamierzonemu przez instytucję zamawiającą.

2. Cechy charakterystyczne, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować odpowiednio:

- a) poziomy jakości;
- b) efektywność środowiskową i oddziaływanie na klimat;
- c) w odniesieniu do zakupów, które przeznaczone są do użytku osób fizycznych – kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków;
- d) poziomy i procedury oceny zgodności;
- e) efektywność lub wykorzystanie dostawy;

- f) bezpieczeństwo lub wymiary, w tym, w przypadku dostaw – nazwę handlową i instrukcje obsługi, a dla wszystkich zamówień – terminologię, oznakowanie, testy i metody testowania, opakowanie, znakowanie i etykietowanie, procedury i metody produkcji;
- g) w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane – procedury odnoszące się do zapewnienia jakości i zasady odnoszące się do sporządzania projektu i kosztorysu, warunki testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych oraz metody lub techniki budowy oraz wszystkie inne warunki techniczne, które instytucja zamawiająca może określić na podstawie ogólnych i szczegółowych regulacji w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych i materiałów lub części, z którymi są one wykonane.
3. Specyfikacje techniczne są sformułowane w jeden z następujących sposobów:
- a) w kolejności preferencji poprzez odniesienie do norm europejskich, europejskich ocen technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych opracowanych przez europejskie organy normalizacyjne lub, w przypadku ich braku, do ich krajowych odpowiedników; każdemu odniesieniu towarzyszą słowa »lub równoważne«;
- b) w kategoriach efektywności lub wymagań w zakresie funkcjonalności, w tym oddziaływania na środowisko, pod warunkiem że parametry są dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić oferentom ustalenie przedmiotu zamówienia, a instytucji zamawiającej udzielenie zamówienia;
- c) poprzez połączenie tych dwóch metod określonych w lit. a) i b).
4. W przypadku gdy instytucja zamawiająca korzysta z możliwości zastosowania odniesienia do specyfikacji technicznych, o których mowa w ust. 3 lit. a), nie może ona odrzucić oferty na podstawie faktu, iż nie jest ona zgodna ze specyfikacją, jeżeli oferent udowodni za pomocą dowolnych odpowiednich środków, że proponowane rozwiązanie w równoważnym stopniu spełnia wymagania określone w specyfikacjach technicznych.
5. W przypadku gdy instytucja zamawiająca korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 3 lit. b) w zakresie sformułowania specyfikacji technicznych w kategoriach wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, nie może ona odrzucić oferty zgodnej z normą krajową przenoszącą normę europejską, z europejską aprobatą techniczną, ze wspólną specyfikacją techniczną, z normą międzynarodową lub z systemami referencji technicznych ustanowionymi przez europejski organ normalizacyjny, jeżeli powyższe specyfikacje dotyczą wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych określonych przez tę instytucję zamawiającą.
- Oferent musi udowodnić za pomocą dowolnych stosownych środków, że obiekt budowlany, dostawa lub usługa, które są zgodne z normą, spełniają wymagania wydajnościowe lub funkcjonalne określone przez instytucję zamawiającą.
6. W przypadku gdy instytucja zamawiająca zamierza dokonać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług o szczególnych cechach środowiskowych, społecznych lub innych, może ona wymagać określonej etykiety lub sformułować określone wymagania względem etykiety, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:
- a) wymogi dotyczące etykiety dotyczą wyłącznie kryteriów, które są związane z przedmiotem zamówienia, i są odpowiednie dla określenia cech zakupu;
- b) wymogi dotyczące etykiety są oparte na kryteriach obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminacyjnych;
- c) etykiety są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie odpowiednie podmioty;
- d) etykiety są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
- e) wymogi dotyczące etykiety są określane przez podmiot trzeci, na który podmiot gospodarczy ubiegający się o etykietę nie może wywierać decydującego wpływu.

Institucja zamawiająca może wymagać od podmiotów gospodarczych przedstawienia, jako dowodu zgodności z dokumentami zamówienia, raportu z testów lub zaświadczenia wystawionego przez jednostkę oceniającą zgodność, akredytowaną zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 (*)⁷, lub równoważną jednostkę oceniającą zgodność.

7. Instytucja zamawiająca akceptuje wszelkie odpowiednie dowody inne niż te, o których mowa w ust. 6, takie jak dokumentacja techniczna producenta, w przypadku gdy dany podmiot gospodarczy nie ma dostępu do zaświadczeń ani raportów z testów lub nie ma możliwości ich uzyskania ani też możliwości uzyskania określonej etykiety w odpowiednim terminie, z przyczyn, których nie można przypisać temu podmiotowi gospodarczemu, oraz pod warunkiem że dany podmiot gospodarczy dowiedzie, że wykonywane przez niego roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają wymogi określonej etykiety lub określone wymogi wskazane przez instytucję zamawiającą.

8. Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot zamówienia, specyfikacje techniczne nie zawierają odniesienia do konkretnej marki lub źródła, ani do szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretny podmiot gospodarczy, ani do znaku towarowego, patentu, typu bądź konkretnego pochodzenia lub produkcji, które to odniesienie mogłoby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania pewnych produktów lub podmiotów gospodarczych.

W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się stosowanie takich odniesień, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu zamówienia w wystarczająco szczegółowy i zrozumiały sposób. Takim odniesieniom towarzyszą słowa »lub równoważne«.

Artykuł 141

Oświadczenie i dowód braku przesłanek do wykluczenia

(Artykuł 106 i 107 rozporządzenia finansowego)

1. Na użytek art. 106 ust. 10 rozporządzenia finansowego instytucja zamawiająca przyjmuje jednolity europejski dokument zamówienia, o którym mowa w dyrektywie 2014/24/UE lub – w przypadku jego braku – podpisane i opatrzone datą oświadczenie, w którym podmiot gospodarczy stwierdza, że nie znajduje się w żadnej z sytuacji, o których mowa w art. 106 ust. 1 i 4 oraz w art. 107 rozporządzenia finansowego, lub że dotyczy go jedna z sytuacji, o których mowa art. 106 ust. 7 lit. a) rozporządzenia finansowego.

Podmiot gospodarczy może ponownie wykorzystać jednolity europejski dokument zamówienia, który został już użyty we wcześniejszej procedurze, pod warunkiem że podmiot gospodarczy potwierdzi, iż informacje w nim zawarte są nadal prawidłowe.

W przypadku gdy instytucja zamawiająca ogranicza liczbę kandydatów na mocy art. 104 ust. 3 rozporządzenia finansowego, wszyscy kandydaci zobowiązani są dostarczyć dowody, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

Opierając się na dokonanej przez siebie ocenie ryzyka, instytucja zamawiająca może zrezygnować z żądania jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia lub oświadczenia w przypadku:

- a) procedur w odniesieniu do zamówień o bardzo niskiej wartości na mocy art. 137 ust. 2; albo
- b) procedur dotyczących zamówień w dziedzinie działań zewnętrznych o wartości nieprzekraczającej 20 000 EUR, na mocy art. 265 ust. 1, art. 267 ust. 1 lub art. 269 ust. 1.

2. Zwycięski oferent musi w terminie wyznaczonym przez instytucję zamawiającą i przed podpisaniem umowy dostarczyć dowody, o których mowa w ust. 3, potwierdzające jednolity europejski dokument zamówienia lub oświadczenie, w przypadku:

- a) zamówień udzielanych przez instytucje na własny rachunek, o wartości równej progom, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, lub wyższej;
- b) zamówień w dziedzinie działań zewnętrznych, o wartości równej progom określonym w art. 265 ust. 1 lit. a), art. 267 ust. 1 lit. a) lub art. 269 ust. 1 lit. a), lub wyższa.

3. Za wystarczający dowód potwierdzający, że podmiot gospodarczy, któremu ma zostać udzielone zamówienie, nie znajduje się w żadnej z sytuacji opisanych w art. 106 ust. 1 lit. a), c), d) lub f) rozporządzenia finansowego, instytucja zamawiająca uznaje aktualny wyciąg z rejestru sądowego lub – w razie jego braku – aktualny równoważny dokument, wystawiony przez organ sądowy lub administracyjny państwa siedziby, wskazujący, że wymogi te są spełnione.

Za wystarczający dowód potwierdzający, że podmiot gospodarczy nie znajduje się w żadnej z sytuacji opisanych w art. 106 ust. 1 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego, instytucja zamawiająca uznaje aktualne zaświadczenie wydane przez właściwy organ danego państwa.

Jeżeli zaświadczenie nie jest wydawane w danym państwie, podmiot gospodarczy może przedstawić oświadczenie złożone pod przysięgą przed organem sądowym lub notariuszem lub, jeżeli to niemożliwe, uroczyste oświadczenie, złożone przed organem administracyjnym lub właściwą organizacją zawodową w kraju siedziby.

4. Instytucja zamawiająca zwalnia podmiot gospodarczy z obowiązku przedstawienia dowodów, o których mowa w ust. 3, w przypadku organizacji międzynarodowych, jeżeli dowody te są dostępne w krajowej bazie danych nieodpłatnie lub zostały jej już wcześniej złożone w trakcie innego postępowania i pod warunkiem że od dnia wystawienia stosownych dokumentów nie upłynął więcej niż jeden rok oraz że dokumenty te są nadal ważne.

W takim przypadku podmiot gospodarczy składa oświadczenie, że wymagane dokumenty dowodowe zostały już przedłożone w ramach wcześniejszego postępowania, i potwierdza, że w jego sytuacji nie zaszły żadne zmiany.

Artykuł 142

Środki służące unikaniu zakłóceń konkurencji

(Artykuł 107 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

Środki, o których mowa w art. 107 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego, obejmują przekazywanie pozostałym kandydatom lub oferentom istotnych informacji wymienianych w ramach lub w wyniku zaangażowania kandydata lub oferenta w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia oraz wyznaczanie odpowiednich terminów składania ofert.

Danego kandydata lub oferenta wyklucza się z udziału w procedurze wyłącznie w przypadku, gdy nie ma innego sposobu zapewnienia przestrzegania zasady równego traktowania.

Przed każdym takim wykluczeniem kandydaci lub oferenci muszą mieć możliwość udowodnienia, że ich zaangażowanie w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia nie jest w stanie zakłócić konkurencji.

Artykuł 143

Funkcjonowanie bazy danych na potrzeby systemu wczesnego wykrywania i wykluczenia

(Artykuł 108 ust. 1, 2, 3, 4 i 12 rozporządzenia finansowego)

W celu zapewnienia funkcjonowania bazy danych, o której mowa w art. 108 ust. 1 rozporządzenia finansowego, instytucje, urzędy, organy, agencje i podmioty, o których mowa w art. 108 ust. 2 lit. c), d) i e) rozporządzenia finansowego, wyznaczają upoważnione osoby.

W stosownych przypadkach te osoby upoważnione dostarczają informacje, o których mowa w art. 108 ust. 3 rozporządzenia finansowego. Osobom tym zapewnia się dostęp zgodnie z art. 108 ust. 4 i 12 rozporządzenia finansowego.

Osoby upoważnione już wyznaczone przez podmioty, o których mowa w art. 108 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego, mogą zgodnie z przepisami sektorowymi pełnić funkcję na użytek art. 108 ust. 12 rozporządzenia finansowego.

Informacje, jakich żąda się do podmiotów, o których mowa w art. 108 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego, są przekazywane wyłącznie przy pomocy systemu zarządzania nieprawidłowościami, który jest zautomatyzowanym systemem informacji stworzonym przez Komisję, wykorzystywanym obecnie do zgłaszania nadużyć finansowych i nieprawidłowości, zgodnie z przepisami sektorowymi.

Na użytek art. 108 ust. 4 rozporządzenia finansowego informacje przekazane za pomocą tego zautomatyzowanego systemu informacji udostępnia się Komisji w bazie danych, o której mowa w art. 108 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 144

Panel

(Artykuł 108 ust. 6 rozporządzenia finansowego)

1. Przewodniczącego panelu wyznacza Komisja. Osoba ta jest wybierana spośród byłych członków Trybunału Obrachunkowego, Trybunału Sprawiedliwości lub byłych urzędników, którzy osiągnęli rangę przynajmniej dyrektora generalnego w instytucji unijnej innej niż Komisja. Osoba ta jest wybierana na podstawie kwalifikacji osobistych i zawodowych, szerokiego doświadczenia w zakresie kwestii prawnych i finansowych oraz udokumentowanych kompetencji, niezależności i uczciwości. Kadencja trwa pięć lat i nie ulega odnowieniu. Przewodniczący zostaje powołany w charakterze specjalnego doradcy w rozumieniu art. 5 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej.

Przewodniczący panelu przewodniczy wszystkim jego posiedzeniom. Osoba ta jest niezależna w wykonywaniu swoich obowiązków. Nie może ona znajdować się w sytuacji konfliktu interesów między obowiązkami, które pełni jako przewodniczący panelu, a innymi oficjalnymi obowiązkami.

2. Dwóch stałych członków wyznacza Komisja. Jeden dodatkowy członek reprezentuje instytucję zamawiającą, która zwróciła się z wnioskiem, i jest powoływany zgodnie z jej własnymi wewnętrznymi zasadami organizacji.

3. Stały sekretariat panelu zapewnia:

- a) przygotowanie analizy informacji przedłożonych panelowi na mocy art. 108 ust. 8 lit. a) rozporządzenia finansowego;
- b) kontakty z podmiotami gospodarczymi i innymi urzędnikami zatwierdzającymi na użytek art. 108 ust. 8 lit. b), c) i f) rozporządzenia finansowego;
- c) prowadzenie repozytorium zaleceń przyjętych przez panel zgodnie z art. 108 ust. 5 rozporządzenia finansowego oraz decyzji podjętych przez instytucję zamawiającą zgodnie z art. 106 ust. 3 rozporządzenia finansowego;
- d) scentralizowaną publikację zgodnie z art. 106 ust. 16 rozporządzenia finansowego.

4. Każdy członek panelu rozpatruje każdy zgłoszony przypadek zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, rozporządzeniu finansowym oraz wszelkich innych obowiązujących zasadach ustanowionych przez Komisję. Przed powołaniem oraz w czasie pełnienia swojej funkcji każdy z członków panelu ma obowiązek niezwłocznie ujawnić wszelkie działania mogące stanowić konflikt interesów w rozumieniu art. 57 rozporządzenia finansowego i art. 32 niniejszego rozporządzenia. Członkowie panelu nie biorą udziału w rozpatrywaniu przypadku, w którym zachodzi faktyczny konflikt interesów.

5. Regulamin wewnętrzny panelu przyjmuje Komisja.

Artykuł 146

Kryteria wyboru

(Artykuł 110 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca wskazuje w dokumentach zamówienia kryteria wyboru, minimalne poziomy zdolności oraz dokumenty wymagane do udowodnienia tej zdolności. Wszystkie wymagania muszą być związane z przedmiotem zamówienia i proporcjonalne do tego przedmiotu.

Instytucja zamawiająca określa w dokumentach zamówienia, w jaki sposób grupy podmiotów gospodarczych mają spełnić kryteria wyboru z uwzględnieniem ust. 6.

Jeżeli zamówienie jest podzielone na części, instytucja zamawiająca może określić minimalne poziomy zdolności dla każdej części. Może wyznaczyć dodatkowe minimalne poziomy zdolności w przypadku udzielenia kilku części zamówienia temu samemu wykonawcy.

2. W odniesieniu do zdolności do prowadzenia danej działalności zawodowej instytucja zamawiająca może wymagać, aby podmiot gospodarczy wypełniał przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- a) figurował w odpowiednim rejestrze zawodowym lub handlowym, przy czym nie dotyczy to organizacji międzynarodowych;
- b) w przypadku zamówień na usługi – posiadał określone zezwolenie potwierdzające, że jest upoważniony do wykonania zamówienia w kraju swojej siedziby, lub aby był członkiem określonej organizacji zawodowej.

3. Przy otrzymywaniu wniosków o dopuszczenie do udziału lub ofert instytucja zamawiająca przyjmuje jednolity europejski dokument zamówienia lub – w przypadku jego braku – oświadczenie, w którym kandydat lub oferent stwierdza, że spełnia kryteria wyboru.

Instytucja zamawiająca może na dowolnym etapie postępowania zwrócić się do oferentów i kandydatów o przedłożenie uaktualnionego oświadczenia lub wszystkich bądź niektórych dokumentów potwierdzających, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu procedury.

Instytucja zamawiająca wymaga od kandydatów lub zwycięskich oferentów przedłożenia aktualnych dokumentów potwierdzających, chyba że już je otrzymała do celów innej procedury i pod warunkiem że dokumenty te są nadal aktualne, lub chyba że można uzyskać do nich nieodpłatnie dostęp w krajowej bazie danych.

4. Instytucja zamawiająca może na podstawie przeprowadzonej przez siebie oceny ryzyka zrezygnować z żądania dowodu potwierdzającego zdolności prawne, regulacyjne, finansowe, ekonomiczne, techniczne i zawodowe podmiotów gospodarczych w następujących przypadkach:

- a) procedur dotyczących zamówień o średniej lub niskiej wartości, nieprzekraczającej wartości, o której mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, udzielanych przez instytucje na własny rachunek;
- b) procedur dotyczących zamówień udzielanych w dziedzinie działań zewnętrznych, o wartości nieprzekraczającej progów, o których mowa w art. 265 ust. 1 lit. a), art. 267 ust. 1 lit. a) lub art. 269 ust. 1 lit. a).

Jeżeli instytucja zamawiająca rezygnuje z żądania udokumentowania zdolności prawnych, regulacyjnych, finansowych, ekonomicznych, technicznych i zawodowych podmiotów gospodarczych, zaliczki nie są wypłacane.

5. Podmiot gospodarczy może w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia polegać na zdolnościach innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi powiązań. Musi on w takim przypadku udowodnić instytucji zamawiającej, że będzie dysponował zasobami niezbędnymi do wykonania zamówienia, przedstawiając stosowne zobowiązanie takich podmiotów.

W odniesieniu do kryteriów technicznych i zawodowych podmiot gospodarczy może polegać na zdolności innych podmiotów tylko wtedy, gdy te ostatnie zrealizują roboty budowlane lub usługi, w przypadku których takie zdolności są niezbędne.

Jeżeli podmiot gospodarczy polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących zdolności ekonomicznej i finansowej, instytucja zamawiająca może wymagać od podmiotu gospodarczego i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za wykonanie zamówienia.

Instytucja zamawiająca może zażądać informacji od oferenta na temat wszelkich części zamówienia, których wykonanie oferent ma zamiar zlecić w ramach podwykonawstwa, oraz informacji dotyczących tożsamości podwykonawców.

W przypadku robót budowlanych lub usług wykonywanych na obiekcie będącym pod bezpośrednim nadzorem instytucji zamawiającej instytucja zamawiająca wymaga od wykonawcy, by wskazał nazwę/imię i nazwisko, dane kontaktowe i upoważnionych przedstawicieli prawnych podwykonawców zaangażowanych w wykonanie zamówienia oraz powiadomił o wszelkich zmianach podwykonawców.

6. Instytucja zamawiająca sprawdza, czy podmioty, na których zdolności podmiot gospodarczy zamierza polegać, oraz przewidywani wykonawcy w sytuacji, gdy podwykonawcom powierzana jest znacząca część zamówienia, spełniają odpowiednie kryteria wyboru.

Instytucja zamawiająca wymaga, by podmiot gospodarczy zastąpił podmiot lub podwykonawcę, który nie spełnia stosownego kryterium wyboru.

7. W przypadku zamówień na roboty budowlane, zamówień na usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem lub instalacją w ramach zamówienia na dostawy instytucja zamawiająca może wymagać, aby określone kluczowe zadania były wykonywane bezpośrednio przez samego oferenta lub, w przypadku oferty złożonej przez grupę podmiotów gospodarczych, przez uczestnika tej grupy.

Artykuł 147

Zdolność ekonomiczna i finansowa

(Artykuł 110 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Aby zapewnić posiadanie przez podmioty gospodarcze zdolności ekonomicznej i finansowej niezbędnej do wykonania zamówienia, instytucja zamawiająca może w szczególności wymagać, aby:

- a) podmioty gospodarcze miały określony minimalny roczny obrót, w tym określony minimalny obrót w obszarze objętym zamówieniem;
- b) podmioty gospodarcze przedstawiły informacje na temat swoich rocznych sprawozdań finansowych wykazujących stosunek aktywów do zobowiązań;
- c) podmioty gospodarcze posiadały odpowiednie ubezpieczenie z tytułu ryzyka zawodowego.

Na użytek akapitu pierwszego lit. a) minimalny roczny obrót nie przekracza dwukrotności szacunkowej rocznej wartości zamówienia, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków związanych z charakterem zakupu, które instytucja zamawiająca wyjaśnia w dokumentach zamówienia.

Na użytek akapitu pierwszego lit. b) instytucja zamawiająca wyjaśnia metody i kryteria związane z takim stosunkiem w dokumentach zamówienia.

2. W przypadku dynamicznych systemów zakupów maksymalny roczny obrót wyliczany jest na podstawie przewidywanej maksymalnej wielkości określonych zamówień, które mają zostać udzielone w ramach tego systemu.

3. Instytucja zamawiająca określa w dokumentach zamówienia dowody, jakie ma przedstawić podmiot gospodarczy, aby wykazać swoją zdolność ekonomiczną i finansową. Może w szczególności zażądać jednego z następujących dokumentów lub kilku z nich:

- a) odpowiednich oświadczeń banków lub, w stosownych przypadkach, dowodów posiadania odpowiedniego ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego;
- b) sprawozdań finansowych za okres trzech lat lub krótszy, w odniesieniu do których rachunki zostały zamknięte, lub wyciągów z takich sprawozdań;
- c) oświadczenia o całkowitym obrocie podmiotu gospodarczego oraz, w stosownych przypadkach, obrocie w obszarze objętym zamówieniem za okres nie dłuższy niż ostatnie trzy lata obrotowe.

Jeżeli z jakiegokolwiek uzasadnionego powodu wykonawca nie może przedstawić dokumentów wymaganych przez instytucję zamawiającą, może udowodnić swoją zdolność ekonomiczną i finansową za pomocą dowolnego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca uzna za odpowiedni.

Artykuł 148

Zdolność techniczna i zawodowa

(Artykuł 110 ust. 2 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca sprawdza, czy kandydaci lub oferenci spełniają minimalne kryteria wyboru dotyczące zdolności technicznej i zawodowej zgodnie z ust. 2–5.

2. Instytucja zamawiająca określa w dokumentach zamówienia dowody, jakie ma przedstawić podmiot gospodarczy, aby wykazać swoją zdolność techniczną i zawodową. Może zażądać jednego z następujących dokumentów lub kilku z nich:

- a) w przypadku robót budowlanych, dostaw, które wymagają wykonania prac dotyczących rozmieszczenia lub instalacji, lub usług – dokumentów poświadczających wykształcenie i kwalifikacje zawodowe, umiejętności, doświadczenie i wiedzę fachową osób odpowiedzialnych za wykonanie;
- b) wykazu:
  - (i) głównych usług świadczonych w ciągu ostatnich trzech lat oraz dostaw zrealizowanych w tym okresie, z podaniem kwot, dat oraz klientów, publicznych lub prywatnych, z załączonymi, na żądanie, oświadczeniami złożonymi przez klientów;
  - (ii) robót budowlanych wykonanych w ciągu ostatnich pięciu lat, wraz z zaświadczeniami zadowolającego wykonania najważniejszych robót budowlanych;
- c) oświadczenia na temat wyposażenia technicznego, narzędzi lub urządzeń dostępnych podmiotowi gospodarczemu na potrzeby wykonania zamówienia na usługi lub na roboty budowlane;
- d) opisu urządzeń technicznych oraz środków dostępnych podmiotowi gospodarczemu na potrzeby zapewnienia jakości oraz opisu dostępnego zaplecza naukowo-badawczego;
- e) odniesienia do pracowników technicznych lub służb technicznych dostępnych podmiotowi gospodarczemu, w szczególności tych odpowiedzialnych za kontrolę jakości, niezależnie od tego, czy pracownicy ci zatrudnieni są bezpośrednio w tym podmiocie lub czy służby te stanowią jego bezpośrednią część;
- f) w odniesieniu do dostaw: próbek, opisów lub autentycznych fotografii lub zaświadczeń sporządzonych przez oficjalne instytuty lub agencje kontroli jakości o uznanych kompetencjach, wyraźnie potwierdzających zgodność produktów przez odniesienie do specyfikacji technicznych lub norm;
- g) w odniesieniu do robót budowlanych lub usług: oświadczenia o średniej liczbie osób zatrudnionych w skali rocznej przez podmiot gospodarczy w ciągu ostatnich trzech lat oraz o liczbie osób zajmujących kierownicze w tym okresie;
- h) wskazania systemów zarządzania łańcuchem dostaw i śledzenia łańcucha dostaw, które to systemy podmiot gospodarczy będzie mógł zastosować podczas wykonywania zamówienia;
- i) wskazania środków zarządzania środowiskiem, które wykonawca będzie mógł zastosować podczas wykonywania zamówienia.

Na użytek akapitu pierwszego lit. b) ppkt (i) w razie potrzeby, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji, instytucja zamawiająca może zaznaczyć, iż dowody dotyczące odpowiednich dostaw lub usług zrealizowanych bądź wykonanych ponad trzy lata wcześniej zostaną uwzględnione.

Na użytek akapitu pierwszego lit. b) ppkt (ii) w razie potrzeby, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji, instytucja zamawiająca może zaznaczyć, iż dowody dotyczące odpowiednich robót budowlanych zrealizowanych bądź wykonanych ponad pięć lat wcześniej zostaną uwzględnione.

3. W przypadku gdy dostawy lub usługi mają złożony charakter lub, wyjątkowo, mają szczególne przeznaczenie, dowody potwierdzające zdolności techniczne i zawodowe mogą być zapewnione poprzez kontrolę przeprowadzoną przez instytucję zamawiającą lub w jej imieniu przez właściwy organ urzędowy kraju, w którym podmiot gospodarczy ma siedzibę, z zastrzeżeniem zgody tego organu. Takie kontrole dotyczą zdolności technicznych i produkcyjnych dostawcy oraz, w razie potrzeby, jego zaplecza naukowo-badawczego i środków kontroli jakości.

4. Zwracając się o przedstawienie zaświadczeń sporządzonych przez niezależne organy, poświadczających, że podmiot gospodarczy spełnia określone normy w zakresie zapewniania jakości, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, instytucja zamawiająca odnosi się do systemów zapewniania jakości opartych na odpowiedniej serii norm europejskich, poświadczonych przez akredytowane jednostki. Przyjmuje ona także inne dowody dotyczące równoważnych środków z zakresu zapewniania jakości przedstawione przez podmiot gospodarczy, który w sposób oczywisty nie ma dostępu do takich zaświadczeń ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie z przyczyn, których nie można temu podmiotowi gospodarczemu przypisać, pod warunkiem że dowiedzie on, że proponowane środki z zakresu zapewnienia jakości są zgodne z wymaganymi normami zapewniania jakości.

5. Zwracając się o przedstawienie zaświadczeń sporządzonych przez niezależne organy, poświadczających, że podmiot gospodarczy spełnia wymogi określonych systemów lub norm zarządzania środowiskowego, instytucja zamawiająca odnosi się do unijnego systemu ekozarządzania i audytu lub do innych systemów zarządzania środowiskowego uznanych zgodnie z art. 45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 (*) lub innych norm zarządzania środowiskowego opartych na odpowiednich normach europejskich lub międzynarodowych opracowanych przez akredytowane jednostki. W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy w sposób oczywisty nie ma dostępu do takich zaświadczeń ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie z przyczyn, których nie można temu podmiotowi gospodarczemu przypisać, instytucja zamawiająca akceptuje także inne dowody dotyczące środków zarządzania środowiskowego, pod warunkiem że podmiot gospodarczy dowiedzie, że środki te są równoważne środkom wymagany na mocy mającego zastosowanie systemu zarządzania środowiskowego lub obowiązującej normy.

6. Instytucja zamawiająca może uznać, że dany podmiot gospodarczy nie ma wymaganej zdolności zawodowej umożliwiającej wykonanie zamówienia na odpowiednim poziomie jakości, jeżeli ustaliła, że podmiot gospodarczy ma sprzeczne interesy, które mogą mieć negatywny wpływ na jego działanie.

Artykuł 149

Kryteria udzielenia zamówienia

(Artykuł 110 ust. 3 rozporządzenia finansowego)

1. Kryteria jakościowe mogą obejmować takie elementy, jak: wartość techniczna, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, projektowanie z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, cechy społeczne, środowiskowe i innowacyjne, proces produkcji, dostarczenia i sprzedaży oraz każdy inny konkretny proces na późniejszym etapie cyklu życia, organizacja personelu wyznaczonego do wykonania danego zamówienia, serwis posprzedażny, pomoc techniczna lub warunki dostawy takie, jak: termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

2. Instytucja zamawiająca określa w dokumentach zamówienia względne znaczenie, jakie przypisuje każdemu z kryteriów wybranych do celów ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje metodę najniższej ceny. Znaczenie to może być wyrażone za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Znaczenie przypisane kryterium ceny lub kosztu w stosunku do innych kryteriów nie może neutralizować kryterium ceny lub kosztu.

Jeżeli przypisanie znaczenia nie jest możliwe z przyczyn obiektywnych, instytucja zamawiająca wskazuje kryteria w porządku od najbardziej do najmniej istotnego.

3. Instytucja zamawiająca może określić minimalne poziomy jakości. Oferty poniżej tych poziomów jakości są odrzucane.

4. Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje w odpowiednim zakresie niektóre lub wszystkie poniższe koszty ponoszone w czasie cyklu życia produktu, usługi lub robót budowlanych:

a) koszty poniesione przez instytucję zamawiającą lub innych użytkowników, takie jak:

- (i) koszty związane z nabyciem;
- (ii) koszty użytkowania, takie jak zużycie energii i innych zasobów;
- (iii) koszty utrzymania;
- (iv) koszty związane z wycofaniem z eksploatacji, takie jak koszty zbiórki i recyklingu;

b) koszty przypisywane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z robotami budowlanymi, dostawami lub usługami na przestrzeni ich cyklu życia, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować.

5. W przypadku gdy instytucja zamawiająca szacuje koszty przy pomocy podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia, określa w dokumentach zamówienia dane, które powinni przedstawić oferenci, oraz metodę, którą zastosuje do określenia kosztów cyklu życia na podstawie tych danych.

Metoda zastosowana do oszacowania kosztów przypisywanych ekologicznym efektom zewnętrznym musi spełniać następujące warunki:

- a) jest oparta na kryteriach obiektywnie możliwych do zweryfikowania i niedyskryminacyjnych;
- b) jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron;
- c) podmioty gospodarcze mogą dostarczyć wymagane dane uzasadnionym nakładem sił.

W stosownych przypadkach instytucja zamawiająca stosuje obowiązkowe wspólne metody kalkulacji kosztów cyklu życia przewidziane w załączniku XIII do dyrektywy 2014/24/UE.

Artykuł 150

Stosowanie aukcji elektronicznych

(Artykuł 110 ust. 5 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca może stosować aukcje elektroniczne, w których przedstawiane są nowe, obniżane ceny lub nowe wartości dotyczące niektórych elementów ofert.

Instytucja zamawiająca organizuje aukcje elektroniczne w formie powtarzalnego procesu elektronicznego realizowanego po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert i umożliwiającego ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny.

2. W procedurach otwartych, ograniczonych lub konkurencyjnych z negocjacjami instytucja zamawiająca może postanowić, że udzielenie zamówienia publicznego zostanie poprzedzone aukcją elektroniczną, jeżeli można w sposób precyzyjny określić dokumenty zamówienia.

Aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w przypadku ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej z udziałem stron umowy ramowej, jak określono w art. 122 ust. 3 lit. b), oraz w przypadku otwarcia na konkurencję zamówień udzielanych w ramach dynamicznego systemu zakupów, o którym mowa w art. 131.

Aukcja elektroniczna oparta jest na jednej z metod udzielania zamówień określonych w art. 110 ust. 4 rozporządzenia finansowego.

3. Instytucja zamawiająca, która postanawia przeprowadzić aukcję elektroniczną, podaje tę informację w ogłoszeniu o zamówieniu.

Dokumenty zamówienia zawierają następujące informacje:

- a) wartości aspektów, które będą przedmiotem aukcji elektronicznej, pod warunkiem że aspekty te są wymierne i można je przedstawić w postaci liczb lub wartości procentowych;
- b) wszelkie ograniczenia co do wartości, które można zgłaszać, wynikające ze specyfikacji dotyczącej przedmiotu zamówienia;
- c) informacje, które zostaną udostępnione oferentom podczas aukcji elektronicznej, a także w stosownych przypadkach termin ich udostępnienia;

- d) odpowiednie informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej, w tym informację, czy aukcja elektroniczna zostanie podzielona na etapy i w jaki sposób zostanie zamknięta, jak określono w ust. 7;
- e) warunki, na jakich oferenci będą mogli składać oferty, oraz, w szczególności, minimalne wysokości postąpień, które, w stosownych przypadkach, będą wymagane podczas składania oferty;
- f) odpowiednie informacje na temat stosowanego sprzętu elektronicznego oraz zasad i specyfikacji technicznych dotyczących połączenia.

4. Wszyscy oferenci, którzy złożyli dopuszczalne oferty, zostają zaproszeni jednocześnie drogą elektroniczną do udziału w aukcji elektronicznej przy użyciu połączeń zgodne z instrukcjami. W zaproszeniu określa się datę i godzinę rozpoczęcia aukcji elektronicznej.

Aukcja elektroniczna może odbywać się w kilku kolejnych etapach. Aukcja elektroniczna może rozpocząć się najwcześniej dwa dni robocze po dacie przesłania zaproszeń.

5. Do zaproszenia dołącza się również wynik pełnej oceny danej oferty.

Zaproszenie zawiera również wzór matematyczny, który stosowany jest podczas aukcji elektronicznej w celu automatycznego tworzenia kolejnych klasyfikacji na podstawie nowych podawanych cen lub wartości. Wzór uwzględnia znaczenie wszystkich kryteriów ustalonych w celu określenia oferty najbardziej korzystnej ekonomicznie, zgodnie z ogłoszeniem o zamówieniu. W związku z tym wszelkie przedziały sprowadza się jednak uprzednio do określonej wartości.

W przypadku dopuszczenia składania ofert wariantowych dla każdego wariantu podaje się odrębny wzór.

6. Na każdym etapie aukcji elektronicznej instytucja zamawiająca bezzwłocznie przekazuje wszystkim oferentom co najmniej te informacje, które pozwolą im ocenić w dowolnym momencie swoją pozycję w klasyfikacji. Może ona także, o ile wskazano wcześniej taką możliwość, przekazywać inne informacje dotyczące innych podawanych cen lub wartości, a także podać liczbę uczestników danego etapu aukcji. Na żadnym etapie aukcji elektronicznej nie może ona jednak ujawniać tożsamości oferentów.

7. Instytucja zamawiająca zamyka aukcję elektroniczną na jeden lub kilka z poniższych sposobów:

- a) zgodnie z wcześniej określoną datą i godziną;
- b) gdy przestaje otrzymywać nowe ceny lub nowe wartości odpowiadające wymogom dotyczącym minimalnych wartości postąpienia, pod warunkiem że określiła wcześniej dopuszczalny czas, jaki musi upłynąć od otrzymania ostatniego postąpienia do zamknięcia aukcji elektronicznej;
- c) gdy osiągnięta zostanie wcześniej określona liczba etapów aukcji.

8. Po zamknięciu aukcji elektronicznej instytucja zamawiająca udziela zamówienia na podstawie wyników aukcji elektronicznej.

Artykuł 151

Rażąco niskie oferty

(Artykuł 110 ust. 5 rozporządzenia finansowego)

1. Jeżeli w przypadku konkretnego zamówienia cena lub koszt podane w ofercie wydają się rażąco niskie, instytucja zamawiająca zobowiązana jest zwrócić się na piśmie do oferenta o podanie szczegółów dotyczących tych elementów ceny lub kosztu, które uważa za istotne, oraz umożliwić oferentowi przedstawienie swoich uwag.

Instytucja zamawiająca może w szczególności uwzględnić uwagi dotyczące:

- a) ekonomiki procesu produkcyjnego, świadczenia usług lub metody budowy;
- b) wybranych rozwiązań technicznych lub szczególnie korzystnych warunków dostępnych dla oferenta;

- c) oryginalności oferty;
  - d) przestrzegania przez oferenta mających zastosowanie obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy;
  - e) przestrzegania przez podwykonawców mających zastosowanie obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy;
  - f) możliwości uzyskania przez oferenta pomocy państwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Instytucja zamawiająca może odrzucić ofertę wyłącznie w przypadku, gdy dostarczone dowody nie uzasadniają w zadowalającym stopniu niskiego poziomu proponowanej ceny lub proponowanych kosztów.

Instytucja zamawiająca odrzuca ofertę, jeżeli stwierdza, że jest ona rażąco niska, ponieważ jest niezgodna z mającymi zastosowanie obowiązkami w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy.

3. Jeżeli instytucja zamawiająca stwierdzi, że oferta jest rażąco niska ze względu na fakt otrzymania przez oferenta pomocy państwa, może odrzucić taką ofertę tylko na tej podstawie jedynie wówczas, gdy oferent nie jest w stanie udowodnić w odpowiednim czasie wyznaczonym przez instytucję zamawiającą, że pomoc ta była zgodna z zasadami rynku wewnętrznego w rozumieniu art. 107 TFUE.

Artykuł 152

Terminy składania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału

(Artykuł 111 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca określa terminy składania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału.

Podczas wyznaczania terminów instytucja zamawiająca uwzględnia złożoność zamówienia oraz czas potrzebny na sporządzenie ofert. W przypadku gdy oferty mogą zostać złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu lub po zapoznaniu się na miejscu z dokumentami potwierdzającymi dokumenty zamówienia, terminy muszą być dłuższe niż terminy minimalne określone w niniejszym artykule.

Terminy przedłuża się o pięć dni w każdym z następujących przypadków:

- a) instytucja zamawiająca nie oferuje bezpośredniego i bezpłatnego dostępu do dokumentów zamówienia drogą elektroniczną;
  - b) ogłoszenie o zamówieniu jest publikowane zgodnie z art. 125 ust. 2 lit. b).
2. W przypadku procedur otwartych termin składania ofert nie może być krótszy niż 37 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
3. W przypadku procedur ograniczonych, dialogu konkurencyjnego, procedur konkurencyjnych z negocjacjami, dynamicznych systemów zakupów oraz partnerstw innowacyjnych termin składania ofert nie może być krótszy niż 32 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
4. W przypadku procedur ograniczonych i procedur konkurencyjnych z negocjacjami termin składania ofert nie może być krótszy niż 30 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.
5. W przypadku dynamicznego systemu zakupów termin składania ofert nie może być krótszy niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.
6. W procedurach po zaproszeniu do wyrażenia zainteresowania, o których mowa w art. 136 ust. 1, terminy przedstawiają się następująco:
- a) termin składania ofert wynosi nie mniej niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert w przypadku procedury, o której mowa w art. 136 ust. 1 lit. a) i art. 136 ust. 3 lit. b) ppkt (i);
  - b) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi nie mniej niż 10 dni, a termin składania ofert – nie mniej niż 10 dni w przypadku procedury dwuetapowej, o której mowa w art. 136 ust. 3 lit. b) ppkt (ii).
7. Instytucja zamawiająca może skrócić o pięć dni termin składania ofert w przypadku procedury otwartej lub ograniczonej, jeżeli akceptuje składanie ofert drogą elektroniczną.

Artykuł 153

Dostęp do dokumentów zamówienia oraz termin dostarczenia dodatkowych informacji

(Artykuł 111 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do dokumentów zamówienia drogą elektroniczną od daty publikacji ogłoszenia lub, w przypadku procedur bez ogłoszenia o zamówieniu lub na mocy art. 136, od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

W uzasadnionych przypadkach instytucja zamawiająca może przekazać dokumenty zamówienia przy pomocy innych określonych przez siebie środków, jeżeli bezpośredni dostęp drogą elektroniczną nie jest możliwy ze względów technicznych lub jeżeli dokumenty zamówienia zawierają informacje o charakterze poufnym. W takich sytuacjach zastosowanie ma art. 152 ust. 1 akapit trzeci, z wyjątkiem przypadków pilnych, jak przewidziano w art. 154 ust. 1.

Instytucja zamawiająca może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji zawartych w dokumentach zamówienia. Informuje ona o tych wymogach, a także o sposobach uzyskania dostępu do dokumentów zamówienia.

2. Instytucja zamawiająca jak najszybciej dostarcza dodatkowe informacje związane z dokumentami zamówienia równocześnie i w formie pisemnej wszystkim zainteresowanym podmiotom gospodarczym.

Instytucja zamawiająca nie jest zobowiązana do odpowiedzi na wnioski o przekazanie dodatkowych informacji złożone później niż sześć dni roboczych przed upływem terminu składania ofert.

3. Instytucja zamawiająca przedłuża termin składania ofert w następujących przypadkach:

- a) gdy nie dostarczyła dodatkowych informacji najpóźniej sześć dni przed upływem terminu przewidzianego na składanie ofert, mimo że podmiot gospodarczy wystąpił o nie w odpowiednim terminie;
- b) gdy w dokumentach zamówienia wprowadziła istotne zmiany.

Artykuł 154

Terminy mające zastosowanie w przypadkach pilnych

(Artykuł 111 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Jeżeli ze względu na należyte uzasadnioną pilną potrzebę nie mogą być zachowane minimalne terminy ustanowione w art. 152 ust. 2 i art. 152 ust. 3 w odniesieniu do procedur otwartych lub ograniczonych, instytucja zamawiająca może ustalić następujące terminy:

- a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału lub ofert w procedurach otwartych, wynoszący nie mniej niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu;
- b) termin składania ofert w procedurach ograniczonych, wynoszący nie mniej niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

2. W przypadkach pilnych termin określony w art. 153 ust. 2 akapit pierwszy i w art. 153 ust. 3 lit. a) wynosi cztery dni.

Artykuł 155

Zasady składania ofert

(Artykuł 111 ust. 1 i 2 rozporządzenia finansowego)

1. Zasady składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału są określane przez instytucję zamawiającą, która może wybrać wyłączny sposób składania ofert lub wniosków.

Wybrane środki komunikacji gwarantują spełnienie następujących warunków:

- a) każda złożona oferta i każdy złożony wniosek zawiera wszelkie informacje niezbędne do jej lub jego oceny;
- b) integralność danych zostaje zachowana;
- c) poufność ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału zostaje zachowana, a instytucja zamawiająca zapoznaje się z tymi ofertami i wnioskami o dopuszczenie do udziału dopiero po upływie terminu przewidzianego na ich składanie;
- d) zapewniona jest ochrona danych osobowych zgodnie z wymogami rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

2. Z wyjątkiem zamówień o wartości poniżej progów określonych w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, urzędnicy do elektronicznego przyjmowania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału gwarantują, poprzez środki techniczne i odpowiednie procedury, że:

- a) tożsamość podmiotu gospodarczego może być potwierdzona w sposób pewny;
- b) możliwe jest precyzyjne określenie dokładnego czasu i dnia otrzymania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału;
- c) możliwe jest w praktyce dopilnowanie, aby przed upływem określonych terminów nikt nie uzyskał dostępu do danych przesyłanych zgodnie z tymi wymaganiami;
- d) jedynie osoby uprawnione mogą ustalać lub zmieniać daty otwarcia przesłanych danych;
- e) podczas poszczególnych etapów procedury udzielania zamówień dostęp do wszystkich przedłożonych danych mogą mieć jedynie osoby uprawnione i tylko te osoby mogą udzielać dostępu do danych potrzebnych do przeprowadzenia procedury;
- f) możliwe jest w praktyce zapewnienie wykrycia wszelkich prób naruszenia warunków określonych w lit. a)–e).

3. W przypadku gdy instytucja zamawiająca zezwala na składanie ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału drogą elektroniczną, przyjmuje się, że dokumenty elektroniczne przedłożone za pośrednictwem tego systemu są oryginałami.

4. W przypadku gdy składanie ofert lub wniosków odbywa się w formie listownej, oferenci lub kandydaci mogą składać oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału:

- a) albo za pośrednictwem poczty lub firmy kurierskiej; w takim przypadku dowodem jest stempel pocztowy lub data na potwierdzeniu nadania;
- b) albo dostarczają je do siedziby instytucji zamawiającej osobiście lub przez pośrednika; w takim przypadku dowodem jest potwierdzenie odbioru.

5. Przy składaniu ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału kandydaci lub oferenci wyrażają zgodę na otrzymywanie powiadomień o wyniku procedury drogą elektroniczną.

Artykuł 155a

Katalogi elektroniczne

(Artykuł 111 ust. 7 rozporządzenia finansowego)

1. W przypadku gdy wymagane jest stosowanie elektronicznych środków komunikacji, instytucja zamawiająca może wymagać przedstawienia ofert w formie katalogu elektronicznego lub dołączenia katalogu elektronicznego do oferty.

2. W przypadku gdy przedstawienie ofert w formie katalogów elektronicznych jest akceptowane lub wymagane, instytucja zamawiająca:

- a) stwierdza to w ogłoszeniu o zamówieniu;
- b) wskazuje w dokumentach zamówienia wszelkie niezbędne informacje dotyczące formatu, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych warunków i specyfikacji połączenia dotyczących katalogu.

3. W przypadku gdy po złożeniu ofert w postaci katalogów elektronicznych zawarto umowę ramową z wieloma podmiotami gospodarczymi, instytucja zamawiająca może postanowić, że ponowne poddanie konkretnych zamówień procedurze konkurencyjnej odbywa się w oparciu o zaktualizowane katalogi z wykorzystaniem jednej z następujących metod:

- a) instytucja zamawiająca zaprasza wykonawców do ponownego złożenia katalogów elektronicznych, dostosowanych do wymagań danego zamówienia;
- b) instytucja zamawiająca powiadamia wykonawców, że z katalogów elektronicznych, które zostały już złożone, zamierza pobrać informacje potrzebne do sporządzenia ofert dostosowanych do wymagań danego zamówienia, pod warunkiem że o stosowaniu tej metody poinformowano w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej.

4. W przypadku gdy instytucja zamawiająca stosuje metodę określoną w ust. 3 lit. b), powiadamia ona wykonawców o dacie i godzinie, kiedy zamierza pobrać informacje potrzebne do sporządzenia ofert dostosowanych do wymagań konkretnego zamówienia oraz zapewnia wykonawcom możliwość odmówienia zgody na takie pobranie informacji.

Instytucja zamawiająca zapewnia wystarczający czas między powiadomieniem a faktycznym pobraniem informacji.

Przed udzieleniem danego zamówienia instytucja zamawiająca przedstawia danemu wykonawcy pobrane informacje, aby dać mu możliwość zakwestionowania lub potwierdzenia, że tak sporządzona oferta nie zawiera żadnych istotnych błędów.

Artykuł 156

Wadium

(Artykuł 111 ust. 3 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca może zażądać wadium, które wnosi się zgodnie z art. 163, stanowiącego 1–2 % całkowitej wartości zamówienia.
2. Instytucja zamawiająca zatrzymuje wadium, jeżeli oferta zostaje wycofana przed podpisaniem umowy.

Instytucja zamawiająca zwalnia wadium:

- a) w przypadku oferentów odrzuconych ze względów, o których mowa w art. 159 ust. 2 lit. b), oraz ofert odrzuconych ze względów, o których mowa w art. 159 ust. 2 lit. c), po informacji o wyniku procedury;
- b) w przypadku ofert sklasyfikowanych w sposób, o którym mowa w art. 159 ust. 2 lit. e), przy podpisaniu umowy.

Artykuł 157

Otwarcie ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału

(Artykuł 111 ust. 4 rozporządzenia finansowego)

1. W procedurach otwartych upoważnieni przedstawiciele oferentów mogą uczestniczyć w sesji otwarcia ofert.
2. W przypadku gdy wartość zamówienia jest równa progom określonym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub wyższa, właściwy urzędnik zatwierdzający powołuje komisję do otwierania ofert. Urzędnik zatwierdzający może odstąpić od tego obowiązku na podstawie analizy ryzyka przy ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy stronami umowy ramowej oraz w przypadkach określonych w art. 134 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem tych, o których mowa w lit. d) i g) tego artykułu.

Komisja otwierająca składa się z co najmniej dwóch osób, reprezentujących co najmniej dwie jednostki organizacyjne zainteresowanej instytucji, niemających między sobą żadnych powiązań hierarchicznych. W celu uniknięcia wszelkich konfliktów interesów osoby te podlegają obowiązkowi ustanowionym w art. 57 rozporządzenia finansowego.

W przypadku przedstawicielstw i jednostek lokalnych, o których mowa w art. 72 niniejszego rozporządzenia, lub pojedynczych jednostek w państwie członkowskim, w których nie ma odrębnych struktur, wymóg dotyczący jednostek organizacyjnych bez powiązań hierarchicznych nie ma zastosowania.

3. W przypadku międzyinstytucjonalnej procedury udzielania zamówień komisję otwierającą powołuje właściwy urzędnik zatwierdzający z instytucji odpowiedzialnej za daną procedurę udzielania zamówień.
4. Instytucja zamawiająca weryfikuje i zapewnia wszelkimi odpowiednimi metodami integralność oryginalnej oferty, w tym oferty finansowej oraz dowodów potwierdzających datę i godzinę jej otrzymania, jak przewidziano w art. 155 ust. 2 i 4.
5. W procedurach otwartych, kiedy zamówienie jest udzielane przy zastosowaniu metody najniższej ceny lub najniższego kosztu zgodnie z art. 110 ust. 4 rozporządzenia finansowego, ceny podane w ofertach spełniających wymogi są ogłaszane.
6. Pisemny protokół otwarcia otrzymanych ofert jest podpisywany przez osobę lub osoby odpowiedzialne za otwieranie lub przez członków komisji otwierającej. Wymienia się w nim oferty, które spełniają wymogi art. 155 oraz oferty które ich nie spełniają, oraz podaje podstawy odrzucenia ofert, jak określono w art. 111 ust. 4 rozporządzenia finansowego. Protokół można podpisać w systemie elektronicznym, umożliwiającym odpowiednią identyfikację osoby składającej podpis.

Artykuł 158

Ocena ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału

(Artykuł 111 ust. 5 rozporządzenia finansowego)

1. Właściwy urzędnik zatwierdzający powołuje komisję oceniającą, aby wydawała ona opinie doradcze w sprawie zamówień o wartości równej progom, o których mowa w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, lub wyższej. Urzędnik zatwierdzający może odstąpić od tego obowiązku na podstawie analizy ryzyka przy ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy stronami umowy ramowej oraz w przypadkach określonych w art. 134 ust. 1 lit. c), lit. e), lit. f) ppkt (i), lit. f) ppkt (iii) i lit. h).

Właściwy urzędnik zatwierdzający może jednak zdecydować, że komisja oceniająca będzie oceniać i klasyfikować oferty jedynie według kryteriów udzielania zamówień, a ocena ofert pod kątem kryteriów wykluczenia i wyboru zostanie dokonana przy użyciu innych właściwych środków gwarantujących brak konfliktu interesów.

2. Komisja oceniająca składa się z co najmniej trzech osób, reprezentujących co najmniej dwie jednostki organizacyjne instytucji lub organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia finansowego, niemających między sobą żadnych powiązań hierarchicznych, z których co najmniej jedna nie podlega właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu.

W przypadku przedstawicielstw i jednostek lokalnych, o których mowa w art. 72, lub pojedynczych jednostek w państwie członkowskim, w których nie ma odrębnych struktur, wymóg dotyczący jednostek organizacyjnych bez powiązań hierarchicznych nie ma zastosowania.

Decyzją właściwego urzędnika zatwierdzającego komisję mogą wspierać eksperci zewnętrzni.

Właściwy urzędnik zatwierdzający zapewnia wywiązywanie się osób zaangażowanych w ocenę, w tym ekspertów zewnętrznych, z obowiązków określonych w art. 57 rozporządzenia finansowego.

3. W przypadku międzyinstytucjonalnej procedury udzielania zamówień komisję oceniającą powołuje właściwy urzędnik zatwierdzający z instytucji odpowiedzialnej za daną procedurę udzielania zamówień. Skład komisji oceniającej w miarę możliwości odzwierciedla międzyinstytucjonalny charakter danej procedury udzielania zamówień.

4. Wnioski o dopuszczenie do udziału i oferty, które są odpowiednie zgodnie z 134 ust. 2 oraz nie są nieprawidłowe i niedopuszczalne na podstawie art. 135 ust. 2 i 3, uznaje się za dopuszczalne.

Artykuł 159

Wyniki oceny i decyzja o udzieleniu zamówienia

(Artykuł 113 ust. 1 rozporządzenia finansowego)

1. Wynikiem oceny jest sprawozdanie z oceny zawierające propozycję udzielenia zamówienia. Sprawozdanie z oceny jest opatrzone datą i podpisane przez osobę lub osoby, które przeprowadziły ocenę, lub przez członków komisji oceniającej. Sprawozdanie można podpisać w systemie elektronicznym, umożliwiającym odpowiednią identyfikację osoby składającej podpis.

W przypadku gdy komisji oceniającej nie upoważniono do weryfikacji ofert pod kątem kryteriów wykluczenia i wyboru, sprawozdanie z oceny podpisują także osoby, które zostały do tego upoważnione przez właściwego urzędnika zatwierdzającego.

2. Sprawozdanie z oceny zawiera:

- a) nazwę i adres instytucji zamawiającej, przedmiot i wartość zamówienia lub przedmiot i maksymalną wartość umowy ramowej;
- b) imiona i nazwiska lub nazwy odrzuconych kandydatów lub oferentów oraz powody ich odrzucenia z odniesieniem do jednej z sytuacji określonych w art. 107 rozporządzenia finansowego lub kryteriów wyboru;
- c) odniesienia do ofert odrzuconych oraz powody ich odrzucenia z nawiązaniem do:
  - (i) niespełnienia minimalnych wymagań, jak określono w art. 110 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego;
  - (ii) nieosiągnięcia minimalnych poziomów jakościowych określonych w art. 149 ust. 3 niniejszego rozporządzenia;
  - (iii) uznania ofert za rażąco niskie, o czym mowa w art. 151 niniejszego rozporządzenia;
- d) nazwy/imiona i nazwiska wybranych kandydatów lub oferentów oraz powody ich wyboru;
- e) nazwy/imiona i nazwiska oferentów, którzy mają zostać sklasyfikowani na podstawie uzyskanych wyników i ich uzasadnienia;
- f) nazwy/imiona i nazwiska proponowanych kandydatów lub zwycięskiego oferenta oraz powody ich wyboru;
- g) informację o części zamówienia lub umowy ramowej, jaką proponowany wykonawca zamierza zlecić osobom trzecim, jeżeli jest ona znana.

3. Instytucja zamawiająca podejmuje następnie decyzję, podając co najmniej następujące informacje:

- a) zatwierdzenie sprawozdania z oceny zawierającego wszystkie informacje wymienione w ust. 2, uzupełnione o następujące informacje:
  - (i) nazwę/imię i nazwisko zwycięskiego oferenta oraz powody takiego wyboru poprzez odniesienie do podanych wcześniej kryteriów wyboru i udzielenia zamówienia, w tym, w stosownych przypadkach, powody niezastosowania się do zalecenia zawartego w sprawozdaniu z oceny;
  - (ii) w przypadku procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji, procedury konkurencyjnej z negocjacjami lub dialogu konkurencyjnego – okoliczności, o których mowa w art. 134, 135 i 266, uzasadniające ich zastosowanie;
- b) w stosownych przypadkach – powody, dla których instytucja zamawiająca postanowiła zrezygnować z udzielenia zamówienia.

4. Urzędnik zatwierdzający może połączyć treść sprawozdania z oceny i decyzji o udzieleniu zamówienia w jeden dokument i podpisać go w następujących przypadkach:

- a) procedur o wartości poniżej progów określonych w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego, jeżeli wpłynęła tylko jedna oferta;

- b) przy ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy stronami umowy ramowej, jeżeli nie powołano komisji oceniającej;
  - c) w przypadkach określonych w art. 134 ust.1 lit. c), lit. e), lit. f) ppkt (i), lit f) ppkt (iii) oraz lit. h), jeżeli nie powołano komisji oceniającej.
5. W przypadku międzyinstytucjonalnej procedury udzielania zamówień decyzję, o której mowa w ust. 3, podejmuje właściwa instytucja zamawiająca odpowiedzialna za daną procedurę udzielania zamówień.

Artykuł 160

Kontakty między instytucjami zamawiającymi a kandydatami lub oferentami

(Artykuł 112 rozporządzenia finansowego)

1. Kontakty między instytucją zamawiającą a kandydatami lub oferentami w czasie trwania postępowania o udzielenie zamówienia mogą mieć miejsce, na zasadzie wyjątku, na warunkach określonych w ust. 2 i 3.
2. Przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału lub ofert instytucja zamawiająca może przekazać informacje dodatkowe zgodnie z art. 153 ust. 2:
  - a) na wniosek kandydatów lub oferentów – wyłącznie w celu wyjaśnienia dokumentów zamówienia;
  - b) z własnej inicjatywy – jeżeli wykryje błąd, brak dokładności, pominięcie lub inny rodzaj błędu pisarskiego w tekście dokumentów zamówienia.
3. W każdym przypadku nawiązania kontaktu oraz w należycie uzasadnionych przypadkach nienawiązania kontaktu, o których mowa w art. 96 rozporządzenia finansowego, odnotowuje się ten fakt w aktach dotyczących procedury.

Artykuł 161

Informacje dla kandydatów i oferentów

(Artykuł 113 ust. 2 i 3 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca jednocześnie i indywidualnie zawiadamia drogą elektroniczną wszystkich kandydatów lub oferentów o podjętych decyzjach dotyczących wyniku procedury możliwie jak najszybciej po każdym z następujących etapów:
  - a) po fazie otwarcia w przypadkach, o których mowa w art. 111 ust. 4 rozporządzenia finansowego;
  - b) po podjęciu decyzji na podstawie kryteriów wykluczenia i wyboru w postępowaniach o udzielenie zamówienia podzielonych na dwa oddzielne etapy;
  - c) po podjęciu decyzji o udzieleniu zamówienia.

W każdym przypadku instytucja zamawiająca wskazuje powody, dla których wniosek o dopuszczenie do udziału lub oferta nie zostały przyjęte, oraz dostępne środki ochrony prawnej.

Powiadamiając zwycięskiego oferenta, instytucja zamawiająca wskazuje, że decyzja będąca przedmiotem powiadomienia nie stanowi zobowiązania dla tej instytucji.

2. Instytucja zamawiająca przekazuje informacje, o których mowa w art. 113 ust. 3 rozporządzenia finansowego, jak najszybciej, a w każdym razie w ciągu 15 dni od otrzymania wniosku na piśmie. Kiedy instytucja zamawiająca udziela zamówienia na własny rachunek, korzysta ze środków elektronicznych. Oferent może także przesłać wniosek drogą elektroniczną.

3. Kiedy instytucja zamawiająca komunikuje się drogą elektroniczną, informacje uznaje się za otrzymane przez kandydatów lub oferentów, jeżeli instytucja zamawiająca może udowodnić, że wysłała je na adres elektroniczny podany w ofercie lub we wniosku o dopuszczenie do udziału.

W takich przypadkach informacje uznaje się za otrzymane przez kandydatów lub oferentów w dniu ich wysłania przez instytucję zamawiającą.

- (¹)* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).
- (²)* Rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.U. L 340 z 16.12.2002, s. 1).
- (³)* Dyrektywa Rady 77/249/EWG z dnia 22 marca 1977 r. mająca na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług (Dz.U. L 78 z 26.3.1977, s. 17).
- (⁴)* Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).
- (⁵)* Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).
- (⁶)* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).
- (⁷)* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).
- (⁸)* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1).”;

10) w rozdziale 1 tytułu V części pierwszej, sekcja 4 otrzymuje brzmienie:

„Sekcja 4

Wykonanie zamówienia, zabezpieczenia i działania naprawcze

Artykuł 163

Zabezpieczenia

(Artykuł 115 rozporządzenia finansowego)

1. Jeżeli instytucja zamawiająca postanowi zażądać zabezpieczenia, ma obowiązek poinformować o tym w dokumentach zamówienia.

2. W przypadku gdy wykonawcy są zobowiązani do wniesienia zabezpieczenia, musi ono opiewać na taką kwotę i obejmować taki okres, które wystarczają do jego uruchomienia.

3. Zabezpieczenie wystawia bank lub upoważniona instytucja finansowa uznawane przez instytucję zamawiającą. Może ono zostać zastąpione solidarną gwarancją osoby trzeciej, jeśli wyrazi na to zgodę instytucja zamawiająca.

Zabezpieczenie jest denominowane w euro.

Jego skutkiem jest udzielenie przez bank lub instytucję finansową lub osobę trzecią nieodwołalnego zabezpieczenia, lub występowanie przez te podmioty lub osoby w charakterze odpowiadającego w pierwszej kolejności poręczyciela zobowiązań wykonawcy.

Artykuł 164

Zabezpieczenia płatności zaliczkowych

(Artykuł 115 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca, stwierdziwszy konieczność płatności zaliczkowych, przed rozpoczęciem procedury udzielania zamówień ocenia ryzyko związane z płatnościami zaliczkowymi ze szczególnym uwzględnieniem następujących kryteriów:

- a) wartości szacunkowej zamówienia;
- b) jego przedmiotu;
- c) jego okresu trwania oraz tempa;
- d) struktury rynku.

2. Zabezpieczenie nie jest wymagane w odniesieniu do zamówień o niskiej wartości, o których mowa w art. 137 ust. 1.

Zabezpieczenie jest zwalniane po odliczeniu płatności zaliczkowych od płatności okresowych lub płatności salda dokonanych na rzecz wykonawcy, zgodnie z warunkami umowy.

Artykuł 165

Zabezpieczenie należytego wykonania

(Artykuł 115 rozporządzenia finansowego)

1. W poszczególnych przypadkach i w oparciu o wstępną analizę ryzyka instytucja zamawiająca może zażądać zabezpieczenia należytego wykonania w celu zapewnienia przestrzegania znaczących zobowiązań umownych przez wykonawcę.

2. Kwota zabezpieczenia należytego wykonania wynosi maksymalnie 10 % całkowitej wartości zamówienia.

3. Zabezpieczenia może zostać w całości zwolnione po końcowym odbiorze robót budowlanych, dostaw lub złożonych usług w terminie, który zostanie określony w umowie z zastrzeżeniem przepisów art. 92 ust. 1 rozporządzenia finansowego. Może one zostać zwolnione w całości lub w części po tymczasowym odbiorze robót budowlanych, dostawy lub złożonych usług.

Artykuł 165a

Gwarancja środków zatrzymanych

(Artykuł 115 rozporządzenia finansowego)

1. W poszczególnych przypadkach i w oparciu o wstępną analizę ryzyka instytucja zamawiająca może zażądać gwarancji środków zatrzymanych w celu zapewnienia usunięcia przez wykonawcę usterek w okresie odpowiedzialności umownej.

Gwarancja środków zatrzymanych nie jest stosowana w umowach, w przypadku których zażądano i nie zwolniono zabezpieczenia należytego wykonania.

2. Gwarancję środków zatrzymanych na maksymalną kwotę 10 % całkowitej wartości zamówienia mogą stanowić odliczenia od płatności okresowych w miarę ich dokonywania lub odliczenia od płatności salda końcowego.

Instytucja zamawiająca określa kwotę, która musi być proporcjonalna do ryzyka stwierdzonego w odniesieniu do wykonania zamówienia, z uwzględnieniem jej przedmiotu oraz zwykle stosowanych warunków handlowych obowiązujących w danym sektorze.

3. Z zastrzeżeniem zgody instytucji zamawiającej wykonawca może zażądać zastąpienia gwarancji środków zatrzymanych zabezpieczeniem, o którym mowa w art. 163.

4. Instytucja zamawiająca zwalnia gwarancję środków zatrzymanych po upływie okresu odpowiedzialności umownej w terminie, który zostanie określony w umowie z zastrzeżeniem przepisów art. 92 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 166

Zawieszenie w przypadku istotnych błędów lub nieprawidłowości

(Artykuł 116 ust. 3 rozporządzenia finansowego)

Jeżeli po zawieszeniu wykonywania zamówienia zgodnie z art. 116 ust. 3 rozporządzenia finansowego domniemane istotne błędy, nieprawidłowości lub nadużycia finansowe nie zostaną potwierdzone, wykonywanie zamówienia zostaje jak najszybciej wznowione.”;

11) w tytule V części pierwszej, rozdział 2 otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 2

Przepisy mające zastosowanie do zamówień udzielanych przez instytucje unijne na własny rachunek

Artykuł 166a

Centralna jednostka zakupująca

(Artykuł 117 rozporządzenia finansowego)

1. Centralna jednostka zakupująca może działać jako:

- a) hurtownik, kupując, przechowując i odsprzedając dostawy i usługi innym instytucjom zamawiającym;
- b) pośrednik, zawierając umowy ramowe lub obsługując dynamiczne systemy zakupów, które mogą zostać wykorzystane przez inne instytucje zamawiające, jak wskazano w pierwotnym ogłoszeniu.

2. Centralna jednostka zakupująca przeprowadza wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji.

Artykuł 167

Określenie odpowiednich poziomów do obliczania wartości zamówienia

(Artykuł 117 rozporządzenia finansowego)

Każdy delegowany lub subdelegowany urzędnik zatwierdzający w ramach każdej instytucji ocenia, czy progi ustanowione w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego zostały osiągnięte.

Artykuł 168

Części

(Artykuł 118 ust. 4 rozporządzenia finansowego)

1. Tam gdzie jest to właściwe, wykonalne technicznie i opłacalne, zamówienia udzielane są w postaci odrębnych części w ramach tej samej procedury.

2. W przypadku gdy przedmiot zamówienia jest podzielony na kilka części, z których każda stanowi przedmiot odrębnego zamówienia, w ogólnej ocenie stosowanego progu uwzględniana jest łączna wartość wszystkich części.

W przypadku gdy łączna wartość wszystkich części jest równa progom ustanowionym w art. 118 ust. 1 rozporządzenia finansowego lub je przekracza, przepisy art. 103 ust. 1, art. 104 i art. 104a rozporządzenia finansowego mają zastosowanie do każdej z tych części.

3. W przypadku gdy zamówienie ma zostać udzielone w postaci odrębnych części, oferty oceniane są oddzielnie dla każdej części. Jeśli temu samemu oferentowi udzielono zamówienia na kilka części, można podpisać jedną umowę obejmującą wszystkie te części zamówienia.

Artykuł 169

Zasady szacowania wartości zamówienia

(Artykuł 118 ust. 4 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca szacuje wartość zamówienia na podstawie całkowitej kwoty należnej, z uwzględnieniem wszelkich opcji oraz wznowień.

Oszacowania należy dokonać najpóźniej w momencie rozpoczęcia przez instytucję zamawiającą postępowania o udzielenie zamówienia.

2. W przypadku umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów uwzględnia się maksymalną wartość wszystkich zamówień przewidywanych przez cały okres obowiązywania umowy ramowej lub okres ważności dynamicznego systemu zakupów.

W przypadku partnerstw innowacyjnych uwzględnia się maksymalną szacunkową wartość działań badawczych i rozwojowych, które mają zostać przeprowadzone na wszystkich etapach planowanego partnerstwa, a także robót budowlanych, dostaw lub usług, które mają zostać zakupione na koniec planowanego partnerstwa.

W przypadku gdy instytucja zamawiająca przewiduje wynagrodzenia dla kandydatów lub oferentów, uwzględnia je ona przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia.

3. W przypadku zamówień na usługi uwzględnia się:

- a) w przypadku usług ubezpieczeniowych – należną składkę i inne formy wynagrodzenia;
- b) w przypadku usług bankowych lub finansowych – opłaty, prowizje, odsetki i inne rodzaje wynagrodzenia;
- c) w przypadku zamówień obejmujących projekty – opłaty, prowizje i inne rodzaje wynagrodzenia.

4. W przypadku zamówień na usługi, w których nie określa się całkowitej ceny, lub zamówień na dostawy dotyczących dzierżawy, wypożyczenia, najmu lub leasingu produktów, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest:

- a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony:
  - (i) jeżeli okres obowiązywania wynosi 48 miesięcy lub mniej w przypadku usług lub 12 miesięcy lub mniej w przypadku dostaw – całkowita wartość zamówienia przez okres ich obowiązywania;
  - (ii) jeżeli okres obowiązywania wynosi więcej niż 12 miesięcy w przypadku dostaw – całkowita wartość zamówienia łącznie z szacunkową wartością końcową;
- b) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony lub, w przypadku usług, o okresie obowiązywania dłuższym niż 48 miesięcy – wartość miesięczna pomnożona przez 48.

5. W przypadku zamówień na dostawy lub usługi, które udzielane są regularnie lub mają zostać wznowione w oznaczonym czasie, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest:

- a) rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień tego samego typu, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, skorygowana, w miarę możliwości, tak by uwzględnić zmiany w ilości lub w wartości, które mogły wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia, albo
- b) łączna szacunkowa wartość kolejnych zamówień tego samego typu, które mają zostać udzielone w roku budżetowym.

6. W przypadku zamówień na roboty budowlane należy uwzględniać nie tylko wartość robót budowlanych, ale także szacunkową całkowitą wartość dostaw i usług niezbędnych do przeprowadzenia robót i udostępnionych wykonawcy przez instytucję zamawiającą.

7. W przypadku koncesji wartość tę stanowi szacunkowy całkowity obrót koncesjonariusza wytworzony podczas okresu obowiązywania umowy.

Wartość oblicza się przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach zamówienia, uwzględniając w szczególności:

- a) przychody z opłat i kar uiszczanych przez użytkowników robót budowlanych lub usług inne niż te pobierane w imieniu instytucji zamawiającej;
- b) wartość dotacji lub wszelkich innych korzyści finansowych od osób trzecich z tytułu realizacji koncesji;
- c) przychody ze sprzedaży wszelkich aktywów wchodzących w skład koncesji;
- d) wartość wszystkich dostaw i usług udostępnianych koncesjonariuszowi przez instytucję zamawiającą, pod warunkiem że są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług;
- e) wynagrodzenia dla kandydatów lub oferentów.

Artykuł 171

Okres zawieszenia przed podpisaniem umowy

(Artykuł 118 ust. 2 i 3 rozporządzenia finansowego)

1. Okres zawieszenia biegnie:

- a) od dnia następującego po wysłaniu powiadomienia drogą elektroniczną równocześnie do zwycięskich i niewybranych oferentów;
- b) w przypadku gdy udzielenie zamówienia lub zawarcie umowy ramowej odbywa się na mocy art. 134 ust. 1 lit. b) – od dnia następującego po dniu, w którym ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w art. 123 ust. 5, zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

W razie konieczności instytucja zamawiająca może zawiesić podpisanie umowy w celu przeprowadzenia dodatkowej analizy, jeżeli uzasadniają to wnioski lub uwagi przekazane przez niewybranych albo poszkodowanych oferentów lub kandydatów bądź jakiegokolwiek inne odnośne informacje otrzymane przez nią w okresie wskazanym w art. 118 ust. 3 rozporządzenia finansowego. W przypadku zawieszenia podpisania umowy wszyscy kandydaci lub oferenci są zawiadamiani w terminie trzech dni roboczych od dnia decyzji o zawieszeniu.

W przypadku gdy przewidzianemu zwycięskiemu oferentowi nie można udzielić zamówienia lub gdy nie można zawrzeć z nim umowy ramowej, instytucja zamawiająca może udzielić zamówienia oferentowi, który jest na następnym miejscu w klasyfikacji, lub zawrzeć z nim umowę ramową.

2. Termin określony w ust. 1 nie ma zastosowania w przypadku:

- a) jakiegokolwiek procedury, w toku której wpłynęła tylko jedna oferta;
- b) umów szczegółowych opartych na umowach ramowych;
- c) dynamicznych systemów zakupów;
- d) procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji, o których mowa w art. 134, z wyjątkiem procedury na mocy art. 134 ust. 1 lit. b).

Artykuł 172

Dowody związane z dostępem do zamówień

(Artykuł 119 rozporządzenia finansowego)

W dokumentach zamówienia nakłada się na kandydatów lub oferentów obowiązek wskazania, w którym państwie mają siedzibę, oraz przedstawienia dowodów popierających te informacje, zwykle dopuszczalnych na podstawie prawa tego państwa.”;

12) art. 182 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli kontrola przeprowadzona *ex post* wykaże, że nie doszło do zdarzenia generującego koszt i że dokonano nienależnej płatności na rzecz beneficjenta z tytułu dotacji na podstawie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych lub finansowania według stawek ryczałtowych, Komisja ma prawo do odzyskania nawet całej kwoty dotacji.”;

13) art. 197 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 197

Dowody braku podstaw do wykluczenia

(Artykuł 131 rozporządzenia finansowego)

Właściwy urzędnik zatwierdzający może, w zależności od analizy ryzyka, zażądać, aby wyłonieni wnioskodawcy przedłożyli dowody, o których mowa w art. 141 ust. 3, z zastrzeżeniem przepisów art. 141 ust. 4.

Jeżeli właściwy urzędnik zatwierdzający wystąpi z takim żądaniem, wyłonieni wnioskodawcy dostarczają dowody, o których mowa w art. 141 ust. 3, z zastrzeżeniem przepisów art. 141 ust. 4, chyba że nie mają faktycznej możliwości ich dostarczenia, co potwierdza właściwy urzędnik zatwierdzający.”;

14) skreśla się art. 200;

15) art. 212 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasady konkursów określają:

a) warunki udziału, które przynajmniej:

- (i) określają kryteria kwalifikowalności;
- (ii) określają zasady i ostateczny termin rejestracji uczestników, jeżeli jest wymagana, oraz przesyłania zgłoszeń konkursowych, na warunkach wskazanych w ust. 2;
- (iii) przewidują wykluczenie uczestników, którzy znajdują się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 106 ust. 1 i art. 107 rozporządzenia finansowego;
- (iv) przewidują wyłączną odpowiedzialność uczestników w przypadku roszczeń dotyczących działań wykonywanych w ramach konkursu;
- (v) przewidują akceptację przez zwycięzców kontroli przeprowadzanych przez Komisję, OLAF oraz Trybunał Obrachunkowy oraz obowiązków dotyczących upubliczniania, jak wskazano w zasadach konkursu;
- (vi) określają prawo Unii, w razie potrzeby uzupełnione przepisami krajowymi wskazanymi w zasadach konkursu, jako prawo stosowane do konkursu;
- (vii) określają sąd lub trybunał arbitrażowy właściwy do rozstrzygania sporów;
- (viii) określają, że na uczestników mogą zostać nałożone kary finansowe i że mogą zostać podjęte wobec nich decyzje o wykluczeniu na mocy art. 106 rozporządzenia finansowego;

b) kryteria przyznawania nagród, które umożliwiają ocenę jakości zgłoszeń konkursowych pod kątem zamierzonych celów oraz spodziewanych wyników, a także obiektywne określenie, czy dane zgłoszenie może zostać uznane za zwycięskie;

- c) kwotę nagrody lub nagród;
- d) zasady wypłaty nagród zwycięzcom po ich przyznaniu.

Na użytek akapitu pierwszego lit. a) ppkt (i) do udziału kwalifikują się beneficjenci dotacji unijnych, chyba że zasady konkursu stanowią inaczej.

Na użytek akapitu pierwszego lit. a) ppkt (vi) można dokonać odstępstwa w przypadku udziału organizacji międzynarodowych.”;

- 16) w art. 221 skreśla się ust. 3;
- 17) w tytule IV części drugiej, rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 3

Zamówienia

Artykuł 260

Najem budynków

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

Jedynie zamówienia dotyczące nieruchomości, które mogą być finansowane ze środków operacyjnych na działania zewnętrzne, to zamówienia odnoszące się do najmu budynków już zbudowanych w chwili podpisywania umowy najmu. Zamówienia te są publikowane zgodnie z art. 124.

Artykuł 261

Zamówienia na usługi

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. Zamówienia na usługi obejmują:
  - a) zamówienie na badania zawierane między wykonawcą a instytucją zamawiającą, które obejmuje badania w celu określenia i przygotowania projektów, studium wykonalności, badania gospodarcze i rynkowe, badania techniczne i audyty;
  - b) zamówienie na pomoc techniczną, w ramach której wykonawca jest wezwany do pełnienia roli doradczej, do zarządzania projektem lub jego nadzorowania bądź do zapewnienia konsultantów określonych w umowie.
2. W przypadku gdy państwo trzecie posiada wykwalifikowaną kadrę zarządzającą w swoich służbach lub podmiotach z udziałem sektora publicznego, zamówienia mogą być wykonywane bezpośrednio przez te służby lub podmioty we własnym zakresie.

Artykuł 262

Przepisy szczególne odnoszące się do progów i zasady udzielania zamówień zewnętrznych

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

Artykuły 123–126, z wyjątkiem definicji, art. 128, art. 134 ust. 1 lit. a), art. 135 ust. 1 lit. a) i c)–f), art. 135 ust. 4, art. 137 i 137a, art. 139 ust. 3–7, art. 148 ust. 4, art. 151 ust. 3, art. 152, art. 153 ust. 2 i 3, art. 154, 155, 157, 158 z wyjątkiem art. 158 ust. 4, oraz art. 160 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do umów w sprawie zamówień zawartych przez instytucje zamawiające, o których mowa w art. 190 ust. 2 rozporządzenia finansowego, lub w ich imieniu.

Komisja decyduje o wykonaniu przepisów dotyczących zamówień określonych w niniejszym rozdziale, w tym o odpowiednich środkach kontroli stosowanych przez właściwego urzędnika zatwierdzającego w przypadku, gdy Komisja nie jest instytucją zamawiającą.

Artykuł 263

Dowody związane z dostępem do zamówień

(Artykuł 191 rozporządzenia finansowego)

W dokumentach zamówienia nakłada się na kandydatów lub oferentów obowiązek wskazania, w którym państwie mają faktyczną siedzibę, oraz przedstawienia dowodów popierających te informacje, zwykle dopuszczalnych na podstawie prawa tego państwa.

Artykuł 264

Ogłaszanie

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. W stosownych przypadkach wstępne ogłoszenie informacyjne dotyczące międzynarodowego zaproszenia do składania ofert przesyłane jest do Urzędu Publikacji drogą elektroniczną najwcześniej jak to możliwe.
2. Do celów niniejszego rozdziału ogłoszenie o zamówieniu publikowane jest:
  - a) w przypadku międzynarodowych zaproszeń do składania ofert – co najmniej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
  - b) w przypadku lokalnych zaproszeń do składania ofert – co najmniej w dzienniku urzędowym państwa będącego odbiorcą lub w jakiegokolwiek równoważnej publikacji.

W przypadku gdy ogłoszenie o zamówieniu jest również publikowane lokalnie, musi ono być identyczne z ogłoszeniem publikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i musi być opublikowane równocześnie. Komisja jest odpowiedzialna za publikację w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Jeżeli ogłoszenie o zamówieniu publikowane jest lokalnie, mogą tego dokonać podmioty, o których mowa w art. 190 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego.

3. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przesyłane jest po podpisaniu umowy, z wyjątkiem zamówień, które w razie potrzeby wciąż są tajne lub których wykonaniu muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, bądź gdy jest to podyktowane względami ochrony podstawowych interesów Unii lub wymaga tego państwo trzecie bądź gdy publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia wydaje się niewskazana.
4. Ogłoszenie o zmianie umowy publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w przypadkach określonych w art. 114a ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia finansowego, o ile wartość zmian jest równa progom określonym w art. 265 ust. 1 lit. a), art. 267 ust. 1 lit. a) lub art. 269 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia lub wyższa.

Artykuł 265

Progi i procedury udzielania zamówień na usługi i koncesji na usługi

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. W odniesieniu do zamówień na usługi i koncesji na usługi progi i procedury, o których mowa w art. 190 rozporządzenia finansowego, ustala się następująco:
  - a) dla zamówień o wartości 300 000 EUR lub większej:
    - (i) międzynarodowe ograniczone zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia;
    - (ii) międzynarodowe otwarte zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia;

- b) dla zamówień o wartości mniejszej niż 300 000 EUR: konkurencyjna procedura negocjacyjna w rozumieniu ust. 3 niniejszego artykułu;
- c) zamówienia o wartości równej 20 000 EUR lub mniejszej mogą być udzielane na podstawie jednej oferty;
- d) płatności kwot niższych niż lub równych 2 500 EUR odnoszących się do danego wydatku mogą być realizowane bezpośrednio na podstawie faktur, bez uprzedniej akceptacji oferty.

2. W przypadku międzynarodowej procedury ograniczonej, o której mowa w ust. 1 lit. a), ogłoszenie o zamówieniu określa liczbę kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert. W przypadku zamówień na usługi zaprasza się co najmniej czterech kandydatów. Liczba kandydatów dopuszczonych do składania ofert musi być wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

Lista wybranych kandydatów publikowana jest na stronie internetowej Komisji.

Jeżeli liczba kandydatów spełniających kryteria wyboru lub posiadających minimalny poziom zdolności jest mniejsza niż wymagana minimalna liczba, instytucja zamawiająca może zaprosić do składania ofert tylko tych kandydatów, którzy spełniają kryteria składania ofert.

3. W przypadku konkurencyjnej procedury negocjacyjnej, o której mowa w ust. 1 lit. b), instytucja zamawiająca sporządza listę co najmniej trzech wybranych oferentów, bez publikacji ogłoszenia.

Oferenci do udziału w konkurencyjnej procedurze negocjacyjnej mogą zostać wybrani z listy potencjalnych oferentów, o której mowa w art. 136 ust. 1 lit. b), ogłoszonej w drodze zaproszenia do wyrażenia zainteresowania.

Jeżeli w wyniku konsultacji z oferentami instytucja zamawiająca otrzymuje tylko jedną ofertę ważną pod względem administracyjnym i technicznym, zamówienie może zostać udzielone, pod warunkiem że spełnione są kryteria udzielania zamówień.

4. W przypadku usług prawnych nieobjętych zakresem art. 134 ust. 1 lit. h) instytucja zamawiająca może skorzystać z konkurencyjnej procedury negocjacyjnej bez względu na wartość szacunkową zamówienia.

Artykuł 266

Wykorzystanie procedury negocjacyjnej do zamówień na usługi, dostawy i roboty budowlane

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. Instytucja zamawiająca może stosować procedurę negocjacyjną z jedną ofertą w następujących przypadkach:
  - a) jeżeli usługi są powierzone organom sektora publicznego lub instytucjom bądź stowarzyszeniom nienastawionym na zysk oraz odnoszą się do działań o charakterze instytucjonalnym lub ukierunkowane są na zapewnienie pomocy obywatelom w obszarze działań społecznych;
  - b) jeżeli procedura przetargowa nie powiodła się, tj. nie otrzymano żadnej oferty wartościowej pod względem jakościowym lub finansowym, w którym to przypadku, po unieważnieniu procedury przetargowej, instytucja zamawiająca może negocjować z jednym oferentem lub wieloma oferentami, wybranymi spośród tych, którzy wzięli udział w zaproszeniu do składania ofert, pod warunkiem że dokumenty zamówienia nie zostały w znacznym stopniu zmienione;
  - c) jeżeli konieczne jest zawarcie nowej umowy ze względu na przedterminowe zakończenie już istniejącej.
2. Do celów art. 134 ust. 1 lit. c) operacje prowadzone w sytuacjach kryzysowych, o których mowa w art. 190 ust. 2, uznane są za spełniające warunki pilnej konieczności. Delegowany urzędnik zatwierdzający, w stosownych przypadkach w uzgodnieniu z innymi zainteresowanymi delegowanymi urzędnikami zatwierdzającymi, stwierdza zaistnienie sytuacji pilnej konieczności i regularnie dokonuje przeglądu swojej decyzji pod kątem przestrzegania zasady należytego zarządzania finansami.
3. Działania o charakterze instytucjonalnym, o których mowa w ust. 1 lit. a), obejmują usługi bezpośrednio związane ze statutowym obowiązkiem organów sektora publicznego.

Artykuł 267

Progi i procedury udzielania zamówień na dostawy

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. W odniesieniu do zamówień na dostawy progi i procedury, o których mowa w art. 190 rozporządzenia finansowego, ustala się następująco:
  - a) dla zamówień o wartości 300 000 EUR lub większej: międzynarodowe otwarte zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia;
  - b) dla zamówień o wartości mniejszej niż 300 000 EUR:
    - (i) dla zamówień o wartości 100 000 EUR lub większej, ale mniejszej niż 300 000 EUR: lokalne otwarte zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia;
    - (ii) dla zamówień o wartości mniejszej niż 100 000 EUR: konkurencyjna procedura negocjacyjna w rozumieniu ust. 2;
  - c) płatności kwot niższych niż lub równych 2 500 EUR odnoszących się do danego wydatku mogą być realizowane bezpośrednio na podstawie faktur, bez uprzedniej akceptacji oferty;
  - d) zamówienia o wartości równej 20 000 EUR lub mniejszej mogą być udzielane na podstawie jednej oferty.
2. W przypadku konkurencyjnej procedury negocjacyjnej, o której mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (ii), instytucja zamawiająca sporządza listę co najmniej trzech wybranych dostawców, bez publikacji ogłoszenia.

Jeżeli w wyniku konsultacji z dostawcami instytucja zamawiająca otrzymuje tylko jedną ofertę ważną pod względem administracyjnym i technicznym, zamówienie może zostać udzielone, pod warunkiem że spełnione są kryteria udzielania zamówień.

Artykuł 269

Progi i procedury udzielania zamówień i koncesji na roboty budowlane

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. W odniesieniu do zamówień i koncesji na roboty budowlane progi i procedury, o których mowa w art. 190 rozporządzenia finansowego, ustala się następująco:
  - a) dla zamówień o wartości 5 000 000 EUR lub większej – jedno z poniższych:
    - (i) międzynarodowe otwarte zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia;
    - (ii) ze względu na cechy szczególne niektórych robót budowlanych – międzynarodowe ograniczone zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia;
  - b) dla zamówień o wartości 300 000 EUR lub większej, ale mniejszej niż 5 000 000 EUR: lokalne otwarte zaproszenie do składania ofert w rozumieniu art. 104 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego i art. 264 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia;
  - c) dla zamówień o wartości mniejszej niż 300 000 EUR: konkurencyjna procedura negocjacyjna w rozumieniu ust. 2 niniejszego artykułu;
  - d) zamówienia o wartości równej 20 000 EUR lub mniejszej mogą być udzielane na podstawie jednej oferty;
  - e) płatności kwot niższych niż lub równych 2 500 EUR odnoszących się do danego wydatku mogą być realizowane bezpośrednio na podstawie faktur, bez uprzedniej akceptacji oferty.

2. W przypadku konkurencyjnej procedury negocjacyjnej, o której mowa w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu, instytucja zamawiająca sporządza listę co najmniej trzech wybranych wykonawców, bez publikacji ogłoszenia.

Jeżeli w wyniku konsultacji z wykonawcami instytucja zamawiająca otrzymuje tylko jedną ofertę ważną pod względem administracyjnym i technicznym, zamówienie może zostać udzielone, pod warunkiem że spełnione są kryteria udzielania zamówień.

Artykuł 273

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

Tytułem odstępstwa od art. 138 ust. 3 w przypadku wszystkich procedur obejmujących wnioski o dopuszczenie do udziału specyfikacja istotnych warunków zamówienia może być podzielona stosownie do dwóch etapów procedury i na pierwszym etapie zawierać tylko informacje, o których mowa w art. 138 ust. 3 lit. a) i f).

Artykuł 274

Zabezpieczenia

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 163 zabezpieczenia są denominowane w euro lub w walucie zamówienia, którego dotyczą.
2. Instytucja zamawiająca może zażądać wadium, zgodnie z art. 156. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 156 ust. 2 instytucja zamawiająca zwalnia wadium przy podpisaniu umowy.
3. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 165 ust. 1 zabezpieczenie należytego wykonania jest wymagane w przypadku przekroczenia następujących progów:
  - a) 345 000 EUR w przypadku zamówień na roboty budowlane;
  - b) 150 000 EUR w przypadku zamówień na dostawy.
4. Instytucja zamawiająca może zażądać gwarancji środków zatrzymanych zgodnie z art. 165a.

Artykuł 275

Terminy procedur

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. Oferty muszą dotrzeć do instytucji zamawiającej, której adres podany jest w zaproszeniu do składania ofert, nie później niż do dnia i godziny wskazanych w tym zaproszeniu. Termin składania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału, przewidziany przez instytucje zamawiające, musi być na tyle długi, aby zapewnić zainteresowanym stronom rozsądny i odpowiedni okres na przygotowanie i złożenie ofert.

W przypadku zamówień na usługi minimalny okres między datą wysłania pisma z zaproszeniem do składania ofert a ostatecznym terminem składania ofert wynosi 50 dni. W niektórych wyjątkowych przypadkach dopuszczone mogą być jednak inne terminy.

2. Oferenci mogą składać zapytania w formie pisemnej przed upływem terminu składania ofert. Instytucja zamawiająca udziela odpowiedzi na te pytania przed upływem terminu składania ofert.

3. W przypadku międzynarodowych procedur ograniczonych terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału nie mogą być krótsze niż 30 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o zamówieniu. Okres między datą wysłania pisma z zaproszeniem do składania ofert a ostatecznym terminem składania ofert nie może być krótszy niż 50 dni. W niektórych wyjątkowych przypadkach dopuszczone mogą być jednak inne terminy.

4. W przypadku międzynarodowych procedur otwartych terminy składania ofert, liczone od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu, wynoszą przynajmniej:

a) 90 dni w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane;

a) 60 dni w odniesieniu do zamówień na dostawy.

W niektórych wyjątkowych przypadkach dopuszczone mogą być jednak inne terminy.

5. W przypadku lokalnych procedur otwartych terminy składania ofert, liczone od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu, wynoszą przynajmniej:

a) 60 dni w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane;

a) 30 dni w odniesieniu do zamówień na dostawy.

W niektórych wyjątkowych przypadkach dopuszczone mogą być jednak inne terminy.

6. W przypadku konkurencyjnych procedur negocjacyjnych, o których mowa w art. 265 ust. 1 lit. b), art. 267 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) i art. 269 ust. 1 lit. c), na składanie ofert kandydatom zapewnia się co najmniej 30 dni od daty wysłania pisma z zaproszeniem do składania ofert.

Artykuł 276

Komisja oceniająca

(Artykuł 190 rozporządzenia finansowego)

1. Wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału i oferty uznane za spełniające wymogi są oceniane i klasyfikowane przez komisję oceniającą na podstawie ogłoszonych wcześniej kryteriów wykluczenia, wyboru i udzielania zamówień. Komisja składa się z nieparzystej liczby członków, co najmniej trzech, posiadających wszelką niezbędną wiedzę techniczną i administracyjną do oceniania ofert. Członkowie komisji oceniającej podpisują oświadczenie o bezstronności i braku konfliktu interesów.

2. Jeżeli Komisja nie jest instytucją zamawiającą, może wystąpić o kopię dokumentów zamówienia, ofert, oceny ofert i podpisanych umów. Komisja może także uczestniczyć w charakterze obserwatora w otwarciu i ocenie ofert.

3. Oferty, które nie zawierają wszystkich istotnych elementów wymaganych w dokumentach zamówienia lub które nie spełniają określonych wymogów szczegółowych, są odrzucane.

Komisja oceniająca lub instytucja zamawiająca może jednak zwrócić się do kandydatów lub oferentów o dostarczenie, w wyznaczonym przez nią terminie i w zgodzie z zasadą równego traktowania, dodatkowych materiałów lub objaśnień do złożonych dokumentów potwierdzających, w związku z kryteriami wykluczenia, wyboru i udzielania zamówień.

4. W przypadku rażąco niskich ofert, o których mowa w art. 151, komisja oceniająca występuje o niezbędne wyjaśnienia, dotyczące zawartości oferty.

5. Od wymogu powołania komisji oceniającej można odstąpić w przypadku procedur o wartości nieprzekraczającej 20 000 EUR oraz na podstawie analizy ryzyka przy ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy stronami umowy ramowej, a także w przypadku procedur negocjacyjnych, o których mowa w art. 134 ust. 1 lit. c), e), lit. f) ppkt (i), lit. f) ppkt (iii) i lit. h).";

18) art. 287 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Każda zainteresowana osoba fizyczna może złożyć wniosek w dowolnym momencie w okresie ważności zaproszenia do wyrażenia zainteresowania, poza trzema ostatnimi miesiącami tego okresu.”.

Artykuł 2

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r.

2. Termin określony w art. 125 ust. 2 lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1268/2012 zmienionego niniejszym rozporządzeniem stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.

Do dnia 31 grudnia 2017 r. terminy określone w art. 152 ust. 2 i 3 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1268/2012 zmienionego niniejszym rozporządzeniem nie mogą być krótsze niż 42 dni na składanie ofert ani krótsze niż 37 dni na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału.

3. Art. 143 akapit piąty rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1268/2012 zmienionego niniejszym rozporządzeniem stosuje się od dnia 1 stycznia 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 października 2015 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący
